

การศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาในความคาดหวัง
ของผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษา

ปริญญานิพนธ์

ของ

นิภา อัครถาวร

ขอเสนอศาสตราจารย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

การศึกษารเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้ได้คำปรึกษาในความคาดหวัง
ของผู้รับคำปรึกษา และผู้ให้คำปรึกษา

บทคัดย่อ

ของ

นิภา อัครถาวร

เสนอขอจบวิทยานิพนธ์ปริญญาโท
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท
ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา

ตุลาคม ๒๕๖๕

การศึกษานี้ มีจุดมุ่งหมายเปรียบเทียบความคาดหวัง ระหว่างกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา และกลุ่มผู้รับคำปรึกษา ที่เกี่ยวข้องกับของผู้ให้คำปรึกษา ว่าคาดหวังผู้ให้คำปรึกษาที่บุคคลลักษณะ ว่องไวมากที่สุด ก็ในด้านทัศนคติ บุคลิก การแสดงออก และความรู้ ในสถานการณ์ปัญหา ๕ หมวด คือ

- ปัญหาสุขภาพ
- ปัญหาทางเศรษฐกิจ
- ปัญหาการปรับปรุงตัว
- ปัญหาทางบุคลิกภาพ
- ปัญหาทางครอบครัว
- ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ
- ปัญหาเรื่องเพศ
- ปัญหาทางศาสนา
- ปัญหาทางอาชีพ

โดยอาศัย The Mooney problems check lists (Gordon and Mooney, 1950). สำหรับสร้างแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างได้จาก นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนมัธยมแบบประสม ๕ แห่ง จำนวน ๕๐๐ คน และผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งสำเร็จปริญญาโทสาขากการแนะแนว จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน ๕๐ คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ คือ T - score และ Analysis of Variation.

ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

- ทั้งกลุ่มผู้ให้คำปรึกษาและกลุ่มผู้รับคำปรึกษา มีความคาดหวังด้านทัศนคติ สูงสุด โดยกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา ให้ความสำคัญด้านความรู้ การแสดงออก และบุคลิก รองลงไปตามลำดับ ขณะที่กลุ่มผู้รับคำปรึกษา ให้ความสำคัญด้าน การแสดงออก บุคลิก และความรู้ รองลงไปตามลำดับ

- กลุ่มผู้ให้คำปรึกษาฯ ให้ความคาดหวังด้านการแสดงออกสูง ขณะที่
กลุ่มผู้ให้คำปรึกษาหญิง ให้ความคาดหวังด้าน บุคลิก และความรู้สูง
- กลุ่มผู้รับคำปรึกษาฯ ให้ความคาดหวังด้าน การแสดงออก และ
ความรู้สูง ขณะที่กลุ่มผู้รับคำปรึกษาหญิงให้ความคาดหวังด้าน บุคลิกสูง

A COMPARATIVE STUDY OF COUNSELORS' AND COUNSELEES'
EXPECTATIONS OF COUNSELOR CHARACTERISTICS

ABSTRACT

BY

NIPA ATTHAKOR

Presented in partial fulfillment of the requirement
for the Master of Education Degree
at Srinakharinwirot University

October, 1976

The propose of this study was to compare the counselors' and the counseles' expectation towards the counselors' characteristics, any kinds for the most as attitude, character, behavior and knowledge. We studied the relation in situation of nine problems such as, Health problems, Economic security problems, Self improvement problems, Personality problems, Home and Family problems, Courtship problems, Sex problems, Religion problems and Occupation problems.

Based on the Mooney problems check lists for the questionnaires.

Five hundred subjects were randomly relected from the High school students in five Comprehensive Secondary schools and 50 subjects were randomly selected from the counselors, the Master of Education Degree in Guidance and Counsling at Srinakharinwirot University, Major Field Guidance. The statistical technique used in this study were T - score and Analysis of Variation.

The result showed the expectation of counselors' and Counselees' as follows :

Both the counselors and the counselees expected mostly for attitude. Counselors expected for knowlrdge, behaviour and character respectively ; whereas the counselors expected for behavior, character and knowledge respectively.

- Male counselors expected highly for behavior , whereas the female counselors for character and knowledge.

- Male counselees expected lightly for behavior and knowledge; whereas female counselees for character.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปัญหานี้อย่างถี่ถ้วนแล้ว
เป็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้.

ส.อ. หจ. นว. ส. อ. ประธาน

น.ท.บ. อ. อ. อ. กรรมการ

ตุลาคม ๒๕๑๕

ประกาศคุณูปการ

ก่อนอื่นผู้วิจัยขอขอบใจนักเรียนโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย ขอนแก่น นักเรียนโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม เชียงราย นักเรียนโรงเรียนหาคีใหญ่วิทยาลัย สงขลา นักเรียนโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย ลพบุรี นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร และขอขอบคุณแผนกแนะแนวของโรงเรียนดังกล่าว รวมทั้งรุ่นพี่มหาดินทิศ สาขาการแนะแนวที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุธีรพันธุ์ กรลักษณะ ผู้ได้ให้ความความคิดริเริ่มในการทำวิจัยเรื่องนี้ และให้ข้อคิดแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด และขอขอบพระคุณอาจารย์ กมเพชร ฉัตรกุลกุล ที่กรุณาตรวจทานและสนับสนุนด้วยความปรารถนาดีเสมอมา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย อาทิเช่น คุณอนันต์ สุวรรณณี ซึ่งให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หาคิใหญ่ และโดยเฉพาะผู้ที่มีส่วนเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมากที่สุดคือ นายแพทย์ ชลสินธุ์ สมบัติทวี

งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลงได้ด้วยที่ โดยได้รับความปรึกษาและแนะแนวทางจาก อาจารย์ ดร.โกวิทย์ ประวาฬฤกษ์ ตั้งแต่วางแผนจนสำเร็จผลออกมาเป็นงานวิจัย ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณาอันสละไมเสมอของอาจารย์เป็นที่สุด จึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ไว้ ณ ที่นี้

คุณกาและประโยชน์อันอาจจะพึงมีจากปริญญาบัตรฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบเป็นเกร็ดบูชาพระคุณของคุณพ่อ - คุณแม่ และครูอาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย

นิภา อัครถาวร

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑ บทนำ	๑
ภูมิหลัง	๑
ความมุ่งหมายของการวิจัย	๒
ความสำคัญของการวิจัย	๓
ขอบเขตของการวิจัย	๓
กำหนดขอบเขตการปฏิบัติและการศึกษาเฉพาะ	๔
สมมติฐานในการวิจัย	๖
เอกสารการที่นำมาที่เกี่ยวข้อง	๘
๒ วิธีดำเนินการ	๑๗
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	๑๗
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๘
๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๖
๑ สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๖
ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม	๒๖
การสถิติพื้นฐาน	๒๗
ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน	๓๗
๔ บทสรุป สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๔๕
ความมุ่งหมายในการวิจัย	๔๕
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	๔๕
วิธีการทางสถิติ	๔๗

บทที่	หน้า
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๓
อภิปรายผล	๔๕
ข้อเสนอแนะ	๕๓
บรรณานุกรม	๕๕
ภาคผนวก	๖๑

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
๑	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังโรงเรียนต่าง ๆ	๑๗
๒	แสดงจำนวนข้อปัญหาในแต่ละหมวดปัญหาที่นำมาจาก The Mooney Problem Check Lists.	๒๐
๓.	ค่าความเชื่อมั่น และค่าสถิติอื่น ๆ จากแบบสอบถาม (ก)	๒๑
๔	ค่าความเชื่อมั่น และค่าสถิติอื่น ๆ จากแบบสอบถาม (ข)	๒๒
๕	ค่าสถิติพื้นฐานที่ได้จากแบบสอบถามความคาดหวังในสถานการณ์ปัญหาทั้ง ๕ หมวด ที่ผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษาทั้งสองฝ่ายและผู้ให้คำปรึกษาทั้ง ๔ ด้าน	๒๓
๖	เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ปัญหาสุขภาพ	๒๔
๗	เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ปัญหาทางเศรษฐกิจ	๒๕
๘	เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ปัญหาการปรับปรุงตัว	๓๐
๙	เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ปัญหาบุคลิกภาพ	๓๑
๑๐	เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ปัญหาทางครอบครัว	๓๒
๑๑	เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ	๓๓
๑๒	เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ปัญหาทางเพศ	๓๔

๑๓	เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษาใน สถานการณ์ปัญหาทางศาสนา	๓๕
๑๔	เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษาใน สถานการณ์ปัญหาทางอาชีพ	๓๖
๑๕	แสดงสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ ๒ ระยะแรก	๓๘
๑๖	แสดงสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ ๒ ระยะหลัง	๓๘
๑๗	แสดงเปรียบเทียบความคาดหวังคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาด้านทัศนคติ	๓๙
๑๘	แสดงเปรียบเทียบความคาดหวังคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาด้านบุคลิก	๔๐
๑๙	แสดงเปรียบเทียบความคาดหวังคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาด้าน การแสดงออก	๔๑
๒๐	แสดงเปรียบเทียบความคาดหวังคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาด้านความรู้	๔๔

บัญชี Diagram

Diagram		หน้า
I	แสดงค่าเฉลี่ยของวงกลมต่าง ๆ ในด้านเกี่ยวกับการแสดงออก	๕๒
II	แสดงค่าเฉลี่ยของวงกลมต่าง ๆ ในด้านเกี่ยวกับความรู้	๕๓

บทนำ

ภูมิหลัง

การแนะแนวมามีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพคน ให้ความสำคัญกับแผนปฏิบัติการ การศึกษา และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ เพราะการแนะแนวมมีส่วนช่วยให้เยาวชนของชาติมีความสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ให้รู้จักโลกของอาชีพและการศึกษา ให้รู้จักและเข้าใจตนเองทุกด้าน รู้วิธีการต่าง ๆ ที่จะแก้ปัญหา สามารถปรับคนให้อยู่ในสังคมที่ขึ้น และช่วยให้รู้จักใช้สิทธิและความสามารถให้เป็นประโยชน์ในกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อตนเองและประเทศชาติเป็นสำคัญ (อัมพร มีสุข, ๒๕๑๔ : ๑) ในสังคมที่เน้นการศึกษาสูงขึ้น แก่ขาดการจัดระบบการศึกษาที่ดี การวางแผนพัฒนาประเทศกับการพัฒนาการศึกษาไม่สอดคล้องกัน ขาดระบบการแนะแนวที่ดี มีประสิทธิภาพบ้านเมืองจะประสบปัญหา เพราะนักเรียนไม่เรียนตามที่ควรเรียน ผู้คนไม่ทำงานตามที่ควรจะทำ การจัดสรรงาน การแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้คนเป็นไปอย่างขาดสัดส่วนเกิดการขาดคนงาน คนว่างงาน คนเลือกงาน คนไม่สู้งาน คนไม่มีจิตใจในการทำงาน ในที่สุดอาจเกิดการแก่งแย่งชิงดีและเกิดความไม่สงบขึ้นได้ ระบบการแนะแนวจึงเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งสำหรับระบบการศึกษาในสังคมประชาธิปไตย (บุญ แสงวณิช, ๒๕๑๖ : ๑๕)

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคลตามโครงสร้างสังคมประชาธิปไตยนั้นจำเป็นต้องจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของสังคมและบุคคล เพื่อให้ประเทศชาติจะได้บุคคลที่มีความสามารถและมีประสิทธิภาพในแขนงต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี (สมนึก บำรุง, ๒๕๑๖ : ๒) แก่อุปสรรคในการพัฒนาบุคคลนั้นมีปัญหามา ๆ ประการ เช่น ปัญหาความยากจนทางเศรษฐกิจ ที่ก่อให้เกิดการแก่งแย่งกันเข้ามาหาเงินเพื่อความอยู่รอดของชีวิต ความยากลำบากทางการเงิน ที่ก่อให้เกิดสงครามรบราฆ่าฟันกันอย่างไม่ยั้งยั้ง และความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาสังคม ระบบการแนะแนวก็นับเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยในการบริหารการศึกษามรรลุป่าหมายดังกล่าว นอกจากนี้การแนะแนวยังช่วยส่งเสริมการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาลาดยต่าง เช่น

ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนอันไม่ได้ผลเท่าที่ควร เป็นการสูญเสียค่าทางการศึกษา และเศรษฐกิจของประเทศ ปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติของเด็กวัยรุ่นซึ่งเป็นเรื่องหนักใจ ของโรงเรียน ของครู ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้บริหารประเทศ ปัญหาเกี่ยวกับการเลือกทางศึกษาต่อ และเลือกอาชีพอันไม่เหมาะสมกับสติปัญญา ความสามารถ ความกตัญญู และความสนใจ เป็นผลให้นักเรียนไปก้าวหน้าเท่าที่ควร (สุกิจ นิมมานเหมินทร์, ๒๕๑๔ : ๒๗ - ๓๐) โดยเฉพาะในสังคมไทยที่มีลักษณะว่านวายสลับสนอย่างปัจจุบัน การแนะแนวเป็นหัวใจของการประกันประคองทรัพยากรของประเทศเรื่องคน (เต็มสิริ บุญยกิจ, ๒๕๑๖ : ๕๖)

เนื่องจากความสำคัญของการแนะแนวที่มีต่อการพัฒนาประเทศนี้เอง ประเทศไทยจึงริเริ่มให้มีการแนะแนวมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๗ จนกระทั่งบัดนี้ล่วงเลยมาถึง ๒ ปี ก็ยังไม่ก้าวหน้าไกลเท่าที่ควร และได้ผลไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ เพราะมีอุปสรรคต่าง ๆ มากมายเกี่ยวกับการดำเนินงาน อุปสรรคที่สำคัญยิ่งก็คือ การขาดแคลนบุคลากรในการแนะแนว (อัมพร มีสุข, ๒๕๑๔ : ๑ - ๔) และจากการประมวลปัญหาเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนโดยรวบรวมจากแบบสอบถาม ครูใหญ่ และอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วราชอาณาจักรก็พบว่า ปัญหาส่วนหนึ่งก็คือการเลือกเฟ้นครูที่จะมาทำงานแนะแนวให้ได้ผลดีนั้นทำได้ยากมาก เพราะครูแนะแนวที่มีคุณสมบัติครบถ้วนจริงนั้นไม่ค่อยมี และครูแนะแนวก็ไม่ค่อยมีเทคนิคจูงใจนักเรียนให้เข้าใจมาใช้บริการแนะแนว (แนวคิดใหม่ในการบริหารงานแนะแนว, ๒๕๑๖ : ๓๑ - ๓๓)

- ขณะนี้โรงเรียนมัธยมแบบประสมหลายแห่งกำลังขาดแคลนครูแนะแนว และครูแนะแนวที่มีอยู่ก็ไปทำอัตราส่วนกับนักเรียน เพราะเห็นว่าหาผู้ที่มีความรู้ที่เหมาะสมไม่ได้บ้าง และสาเหตุอื่น ๆ อีก เรื่องนี้กองแนะแนวการศึกษาและอาชีพกระทรวงศึกษาธิการอาจช่วยได้โดยการจัดอบรมครูแนะแนวระดับวิชาชีพ และขอให้โรงเรียนส่งครูที่เหมาะสมที่จะเป็นครูแนะแนวเข้ามาอบรมโดยทางกองแนะแนวควรเสนอแนะคุณสมบัติ ดังกล่าวไปด้วย (สง่า เขยประเสริฐ, ๒๕๑๗ : ๒๒ - ๒๓)

ในการริเริ่มจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน มักประสบปัญหาหลาย ๆ ประการ ประการที่สำคัญคือการขาดบุคลากรผู้มีวุฒิ หรือประสบการณ์งานแนะแนว ผู้บริหารจำต้องเลือกเฟ้นผู้ที่รักงานด้านนี้ มีนิสัยเมตตา รักเด็ก ใจเย็น ประกอบด้วยคุณสมบัติ ชอบศึกษาหาความรู้ให้มาปฏิบัติงาน

ด้านนี้เพียงคนเดียว เพราะไม่มีครู (สุชาติ ธีระวัฒน์, ๒๕๑๖ : ๒๑)

ดังนี้จะเห็นได้ว่า คุณลักษณะของครูแนะแนวเป็นสิ่งสำคัญมากในการกำกับการแนะแนว ซึ่งทางโรงเรียน และกระทรวงศึกษาธิการก็ต้องการหลักเกณฑ์ที่จะคัดเลือกครูที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมเข้ามาอบรม เพื่อเป็นครูแนะแนวต่อไป

X จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยทางคุณลักษณะของครูแนะแนว หรือผู้ให้คำปรึกษาโดยทั่วไป ก็พบว่า คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาเป็นสิ่งจำเป็นในการคัดเลือกบุคคลเข้ามารับการฝึกฝนอบรมเป็นอย่างมาก เพราะจะเป็นเครื่องบ่งบอกถึงความสำเร็จของผู้ให้คำปรึกษาคด้วย (Rosen, 1967 : 787) ทักษะของผู้รับคำปรึกษาที่ผู้ให้คำปรึกษาเป็นสิ่งแสดงถึงความต้องการของผู้รับคำปรึกษาที่จะขอคำปรึกษาอย่างสนใจ เกิดรักษาและกล้าที่จะระบายความในใจ หรือปัญหาที่แท้จริงซึ่งแฝงอยู่ในจิตใจของเขาออกมาอย่างเปิดเผย ซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การให้คำปรึกษาประสบความสำเร็จ (Dickstein, 1971 : 75) ผู้รับคำปรึกษาที่มีความคิดของตัวเองที่แสดงออกมาเขาคาดหวังเกี่ยวกับลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาเป็นส่วนสำคัญที่สุดในกระบวนการให้คำปรึกษา ผู้ที่กำลังรับการฝึกฝนให้เป็นผู้ให้คำปรึกษาในอนาคตจะต้องตระหนักถึงความจำเป็นที่จะทำให้ผู้รับคำปรึกษามีความเข้าใจในสถานการณ์ที่เขากำลังประสบอยู่

การทำงานของผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนมัธยม ถูกกำหนดโดยความต้องการและแรงกดดันจากหลายสิ่งหลายอย่างคือ จากการรับรู้ของผู้ให้คำปรึกษาในสิ่งที่ควรปฏิบัติตามสิ่งที่ได้รับการฝึกฝนอบรมมา จากผู้บริหารซึ่งจะเป็นสิ่งชี้แนวทางที่เขาจะปฏิบัติ และจากความคาดหวังของครูและนักเรียน (Kriedberg, 1962 : 1) ซึ่งเป็นผลให้เกิดอุปสรรคในการทำงานและความสำเร็จของผู้ให้คำปรึกษา เนื่องจากความขัดแย้งในความคาดหวังคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาจากหลายฝ่ายคือ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และสิ่งที่ผู้ให้คำปรึกษากองการปฏิบัติ

โดยเฉพาะนักเรียนเป็นส่วนที่มีความสำคัญในโครงการแนะแนวของโรงเรียน เพราะบริการแนะแนวกำลังขึ้นเพื่อเป็นผลประโยชน์ของนักเรียน ครูแนะแนวควรพยายามหาวิธีการที่จะทำให้นักเรียนยอมรับว่าบริการแนะแนวเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียน และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือให้นักเรียนยอมรับในวัฏครูแนะแนว (สง่า เขยประเสริฐ, ๒๕๑๖ : ๑๑)

ดังนั้นการศึกษารังนี้จึงมีเป้าหมายที่จะสำรวจว่า นักเรียนมีความคาดหวังใน
คุณลักษณะใดของผู้ให้คำปรึกษา เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางปรับปรุงคุณลักษณะของครูแนะแนวที่ป็นอยู่
ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และเป็นหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกครูมารับการฝึกฝน
อบรมในด้านการแนะแนว เพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนได้เข้ารับการปรึกษาได้มากที่สุด อันจะช่วยให้การ
จัดบริการแนะแนวบรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการ นอกจากนี้ยังมีเป้าหมายที่จะเปรียบเทียบความ
คาดหวังระหว่างผู้รับคำปรึกษากับนักเรียนกับผู้ให้คำปรึกษาเองว่ามีความคาดหวังผู้ให้คำปรึกษาที่
มีคุณลักษณะแตกต่างกันหรือไม่ในสถานการณ์ทั่วไปซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้กับทุกคน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษาที่มีคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาว่า
คาดหวังผู้ให้คำปรึกษาที่มีคุณลักษณะอย่างใดมากที่สุดคือในด้าน ทักษะการฟัง การแสดงออก
และความรู้
๒. เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้ให้คำปรึกษาที่มีคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาว่า
คาดหวังผู้ให้คำปรึกษาที่มีคุณลักษณะอย่างใดมากที่สุด คือในด้าน ทักษะการฟัง การแสดงออก
และความรู้
๓. เพื่อศึกษาความแตกต่างของคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาในด้าน ทักษะการฟัง การแสดงออก
และความรู้ ตามความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับ

๑. เป็นแนวทางในการคัดเลือกครูที่จะเข้ารับการอบรม เป็นครูแนะแนว
ในหลักสูตรระยะสั้นของกระทรวงศึกษาธิการ
๒. ปรับปรุงแนวทางในการคัดเลือกผู้ที่จะเข้ามาศึกษาอบรมในสถาบันการศึกษา
ชั้นสูง ที่เปิดให้มีการฝึกฝนอบรมสาขาวิชาการแนะแนว และการให้คำปรึกษา
๓. เป็นแนวทางปรับปรุงการสอนและการฝึกอบรม ผู้ที่จะออกไปปฏิบัติหน้าที่
แนะแนวและให้คำปรึกษา

๔. เป็นแนวทางในการจัดหาคุณลักษณะของครูแนะแนวหรือผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น

๕. เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกลักษณะของผู้ที่จะเข้ามาศึกษาอบรมเป็นผู้ให้คำปรึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

๑. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารังนี้ คือ

๑.๑ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีการศึกษา ๒๕๑๔ จากโรงเรียนมัธยมแบบประสม ๕ แห่ง จำนวน ๕๐๐ คน ซึ่งได้แก่โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย จังหวัดสงขลา โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนพิษณุวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี และโรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

๑.๒ ผู้ให้คำปรึกษาที่สำเร็จปริญญาโท สาขาการแนะแนว จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน ๕๐ คน

๒. ตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษารังนี้ คือ

๒.๑ ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

- ก. ผู้ให้คำปรึกษา
- ข. ผู้รับคำปรึกษา
- ค. โรงเรียน
- ง. เพศ

๓. ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ก. สถานการณ์ปัญหา ๕ หมวด

- หมวดปัญหาสุขภาพ
- หมวดปัญหาการเสริมธุรกิจ
- หมวดปัญหาการปรับปรุงตัว
- หมวดปัญหาทางบุคลิกภาพ

- หมวดปัญหาครอบครัว
- หมวดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ
- หมวดปัญหาเรื่องเพศ
- หมวดปัญหาทางศาสนา
- หมวดปัญหาทางอาชีพ

ข. คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา

- ความทันถ่วง
- ความบุคลิก
- ความสามารถแสดงออก
- ความความรู้

คำนิยามปฏิบัติการและศัพท์เฉพาะ

๑. คุณลักษณะ หมายถึง ลักษณะเด่นที่สังเกตเห็นหรือคุณภาพ คุณสมบัติที่สังเกตเห็นได้ชัดเกี่ยวกับบุคคลหนึ่ง ซึ่งอาจทำให้เห็นความแตกต่างของบุคคลนั้นกับบุคคลอื่น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งคุณลักษณะเป็น ๔ ด้าน คือ

ก. ด้านทัศนคติ ได้แก่คุณลักษณะดังต่อไปนี้

๑. คนที่ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
๒. มองคนและโลกในแง่ดี
๓. ยอมรับสภาพความเป็นจริงของชีวิต
๔. มีความจริงใจต่อเพื่อนมนุษย์
๕. มีความรักใคร่และเชื่อมั่นในการแนะนำ
๖. สนใจในปัญหาและต้องการที่จะช่วยเหลือผู้อื่น
๗. มีความคิดสร้างสรรค์ในสิ่งที่ดีและใหม่ได้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

ข. ด้านบุคลิก ได้แก่คุณลักษณะดังต่อไปนี้

๑. คนที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี

๒. เป็นบุคคลที่น่านับถือและไว้วางใจได้
 ๓. มีความเชื่อมั่นในตนเองและอดองตัว
 ๔. มีความมั่นคง สุขุมเยือกเย็นและใจดี
 ๕. มีความอดทนและยุติธรรม
 ๖. มีสุขภาพกายและใจดี
 ๗. มีความกระตือรือร้นและอดองตัวในงาน
- ก. ด้านการแสดงออก ได้แก่คุณลักษณะดังต่อไปนี้
๑. คนที่มีความเห็นอก เห็นใจ และเข้าใจผู้อื่น
 ๒. เป็นคนมีเหตุผล
 ๓. ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ทุกเพศ วัย และอาชีพ
 ๔. เก็บความลับได้ดี
 ๕. เป็นคนตรงต่อเวลา และรับผิดชอบดี
 ๖. มีปฏิภาณและไหวพริบในการแก้ปัญหาดี
 ๗. พัฒนาตนเองให้ทันต่อเหตุการณ์
- ง. ด้านความรู้ ได้แก่คุณลักษณะดังต่อไปนี้
๑. คนที่รู้เท่าทัน จิตวิทยา
 ๒. คนที่รู้กฏนิยมทาง ๆ ของสังคม
 ๓. มีความรู้ความเทคนิคทาง ๆ ที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาและแนะแนว
 ๔. ความรอบรู้กว้างขวาง
 ๕. มีความรู้ด้านอาชีพต่าง ๆ พอสมควร
 ๖. มีหลักการ และฟังที่ดี
 ๗. มีประสบการณ์ในชีวิตมากพอสมควร
๒. สถานการณ์ปัญหาหมายถึง สภาพของปัญหาต่าง ๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปอาจประสบพบเห็นได้ ซึ่งได้แก่หมวดปัญหาต่าง ๆ ๔ หมวดดังนี้

- ๒.๑ หมวดปัญหาสุขภาพ
- ๒.๒ หมวดปัญหาทางเศรษฐกิจ
- ๒.๓ หมวดปัญหาการปรับปรุงตัว
- ๒.๔ หมวดปัญหาทางบุคลิกภาพ
- ๒.๕ หมวดปัญหาครอบครัว
- ๒.๖ หมวดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ
- ๒.๗ หมวดปัญหาเรื่องเพศ
- ๒.๘ หมวดปัญหาทางศาสนา
- ๒.๙ หมวดปัญหาทางอาชีพ

๓. ผู้ให้คำปรึกษา (Counselor) หมายถึงบุคคลที่รับผิดชอบหรือทำหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวในโรงเรียน ซึ่งอาจบริการในลักษณะเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล โดยวิธีการสัมภาษณ์ ให้คำปรึกษาหรืออื่น ๆ อันจะนำไปสู่การเลือกหรือแก้ปัญหาทางด้านการศึกษา อาชีพ และปัญหาส่วนบุคคล ในที่นี้หมายถึงผู้จบการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการแนะแนวจากมหาวิทยาลัยเกรินกรินทรวิโรฒ

๔. ผู้รับคำปรึกษา (Counselee) หมายถึง ผู้ใช้บริการแนะแนวในโรงเรียน ในรูปแบบต่าง ๆ อาจเป็นการรับข่าวสาร (Information) การแนะแนวและให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อแก้ปัญหาด้านการศึกษา อาชีพ ปัญหาส่วนบุคคล หรืออื่น ๆ ในที่นี้หมายถึงนักเรียนซึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีการศึกษา ๒๕๑๔ จากโรงเรียนมัธยมแบบประสม ๕ แห่ง คือ โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย โรงเรียนสวธัคดีวิทยาคม โรงเรียนพินิจวิทยาลัย และโรงเรียนสาบเสนวิทยาลัย

สมมุติฐานในการวิจัย

๑. ผู้รับคำปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษามีความคาดหวังในคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ปัญหาทั้ง ๙ หมวดแตกต่างกัน

- ๑.๑ ผู้รับคำปรึกษา มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านทัศนคติต่ำกว่าผู้ให้คำปรึกษา
- ๑.๒ ผู้รับคำปรึกษา มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านบุคลิกสูงกว่าผู้ให้คำปรึกษา
- ๑.๓ ผู้รับคำปรึกษา มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านการแสดงออกสูงกว่าผู้ให้คำปรึกษา
- ๑.๔ ผู้รับคำปรึกษา มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านความรู้ต่ำกว่าผู้ให้คำปรึกษา

๒. ผู้รับคำปรึกษาเพศหญิง กับผู้รับคำปรึกษาเพศชาย มีความคาดหวังในคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ปัญหา ๕ หมวดแตกต่างกัน

- ๒.๑ ผู้รับคำปรึกษาเพศหญิง มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านทัศนคติต่ำกว่าผู้รับคำปรึกษาเพศชาย
- ๒.๒ ผู้รับคำปรึกษาเพศหญิง มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านบุคลิกต่ำกว่าผู้รับคำปรึกษาเพศชาย
- ๒.๓ ผู้รับคำปรึกษาเพศหญิง มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านการแสดงออกสูงกว่าผู้รับคำปรึกษาเพศชาย
- ๒.๔ ผู้รับคำปรึกษาเพศหญิง มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านความรู้ต่ำกว่าผู้รับคำปรึกษาเพศชาย

๓. ผู้ให้คำปรึกษาหญิงกับผู้ให้คำปรึกษาชาย มีความคาดหวังในคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ปัญหา ๕ หมวดแตกต่างกัน

- ๓.๑ ผู้ให้คำปรึกษาหญิง มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านทัศนคติต่ำกว่าผู้ให้คำปรึกษาชาย
- ๓.๒ ผู้ให้คำปรึกษาหญิง มีความหวังในคุณลักษณะด้านบุคลิกต่ำกว่าผู้ให้คำปรึกษาชาย

๓.๓ ผู้ให้คำปรึกษาหญิง มีความคาดหวังในคุณลักษณะท่าทาง แสดงออกสูงกว่า
ผู้ให้คำปรึกษาชาย

๓.๔ ผู้ให้คำปรึกษาหญิง มีความคาดหวังในคุณลักษณะท่าทางความรู้ต่ำกว่าผู้ให้คำ
ปรึกษาชาย

๔. ผู้รับคำปรึกษา มีความคาดหวังคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา ในสถานการณ์ปัญหาทั้ง

๕ หมวด ทางด้านการแสดงออกสูงกว่า ในด้านทัศนคติ บุคลิก และความรู้

๕. ผู้ให้คำปรึกษา มีความคาดหวังคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ปัญหาทั้ง

๕ หมวด ทางด้านทัศนคติสูงกว่า ในด้านบุคลิก การแสดงออก และความรู้

๖. ผู้รับคำปรึกษา ในโรงเรียนที่เป็นตัวแทนของภาคต่าง ๆ มีความคาดหวังในคุณลักษณะ
ของผู้ให้คำปรึกษาทั้ง ๔ ด้าน แตกต่างกัน

P เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เป็นที่ยอมรับกันในหมู่นักการศึกษา และนักจิตวิทยาว่า คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาที่มี
อิทธิพลต่อผู้รับคำปรึกษา ซึ่ง เวทซ์ (Weitz, 1957) ชี้ให้เห็นว่า ลักษณะและบุคลิกภาพ
ของผู้ให้คำปรึกษา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งในกระบวนการให้คำปรึกษา และ
ความสามารถที่จะทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้เข้าใจลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาอย่างแจ่มชัด จะช่วย
ทำให้การให้คำปรึกษาประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ (เฮเบิร์ต (Hebert, 1968) ก็ให้ความสนใจในเรื่องคุณลักษณะของผู้
ให้คำปรึกษา ถึงกับกล่าวว่า "ทั้ง ๆ ที่นักศึกษากางก็ระหนักถึงความสำคัญของลักษณะของ
ผู้ให้คำปรึกษา ในการที่จะก่อให้เกิดสันติภาพอันดีหรือไม่ กับผู้มาขอคำปรึกษา แต่กลับ
ปรากฏว่าการศึกษาด้านนี้น้อยมาก")

ซึ่งผลการวิจัยของ สุธีรพันธุ์ กรดิกมล (๒๕๑๔) เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา
ในด้านพฤติกรรม ทัศนคติ "และความรู้ โดยศึกษาระหว่างกลุ่มผู้ให้คำปรึกษาใหม่ ที่ทำงานใน
โรงเรียนมัธยมต้นสูง กับกลุ่มอาจารย์ที่ทำหน้าที่อบรมผู้ให้คำปรึกษาของมหาวิทยาลัยในมกราคม
ปีเดียวกัน พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้ให้คำปรึกษาควรมีคุณสมบัติด้านความรู้

เป็นสิ่งสำคัญที่สุด รองลงมาได้แก่ด้านพฤติกรรม และทัศนคติ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสองกลุ่มพบว่า ส่วนที่แตกต่างกันก็คือ กลุ่มผู้ให้คำปรึกษาใหม่ในโรงเรียนมัธยมเห็นว่า คุณลักษณะผู้ให้คำปรึกษาด้านทัศนคติสำคัญกว่าด้านพฤติกรรม ส่วนกลุ่มผู้ให้คำปรึกษาในมหาวิทยาลัยเห็นว่าด้านพฤติกรรมสำคัญกว่าด้านทัศนคติ

การศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา ที่ศึกษาในหมู่คนไทยซึ่ง ชารา วาตุประยูร (๒๕๑๗) พบว่า คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาที่นักเรียนและครูมีความคาดหวังสอดคล้องกัน คือ คนที่มีความรู้และได้รับการฝึกฝนอบรมมาโดยเฉพาะ เป็นกันเอง และเข้ากับคนทั่วไปได้ มีความสามารถในการพูด มีจิตใจสุขุมมั่นคง เยือกเย็น มีความสนใจกว้างขวางทันต่อเหตุการณ์ มีอารมณ์ขันร่าเริงเบิกบาน และมีความคิดริเริ่มเฉลียวฉลาด นอกจากนั้นผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่า สถานการณ์ปัญหาที่ทำให้ความคาดหวังของนักเรียน ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาเปลี่ยนแปลงได้แก่ สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพ ปัญหาส่วนตัว เฉพาะที่ไม่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ส่วนสถานการณ์ที่ทำให้ความคาดหวังของนักเรียนเปลี่ยนแปลงก็คือ สถานการณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว กับนิสัย และทักษะในการเรียน

ทัศนคติ

โรเจอร์ (Rogers, 1961) ได้แสดงความกิตเห็นว่ ทัศนคติและความรู้สึกนึกคิดของผู้ให้คำปรึกษาทางหากที่สำคัญ หน้าที่ทางจิตของเขาไม่ ขึ้นตอนการดำเนินงานและเทคนิคการให้คำปรึกษานั้นสำคัญน้อยกว่าทัศนคติ แก่ควรตระหนักว่ ทัศนคติและขั้นตอนการดำเนินของ ผู้ให้คำปรึกษาแต่ละคน มีผลต่อความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาแตกต่างกันไป

สำหรับ สเตรน และวิกจิโอ (Stranges and Muccio, 1970) ก็ศึกษาพบว่า ผู้รับคำปรึกษาที่มีชาติพันธุ์ และเชื้อชาติแตกต่างกัน ย่อมอยากได้รับคำปรึกษาจากผู้ให้คำปรึกษาที่มีภูมิหลัง และชาติพันธุ์อย่างเดียวกัน ซึ่งนับว่เป็นทัศนคติที่สำคัญมาก ในการที่ผู้รับคำปรึกษา จะเข้ามาหาผู้ให้คำปรึกษาตาม โดสเซอร์ (Lesser, 1961) ได้ศึกษาพบว่า ผู้ขอรับคำปรึกษามีการเลือกตัวผู้ให้คำปรึกษาบางคน และในขณะเดียวกันก็มีการหลีกเลี่ยงที่จะพบกับผู้ให้คำปรึกษาบางคน เขาได้แสดงความรู้สึกว่ ความคล้ายคลึงกันระหว่างบุคคลทั้งสองฝ่าย มีผลต่อสัมพันธภาพและความสามารถในการที่จะทำความเข้าใจกับอีกฝ่ายหนึ่งได้

โนลส์ และ เซอร์ทเซอร์ (Knowles and Snurtzer, 1965) พบว่าผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนมัธยม กับอาจารย์ที่ทำหน้าที่ดูแลผู้ให้คำปรึกษาในมหาวิทยาลัย มีความคิดเห็นสนับสนุนคุณลักษณะผู้ให้คำปรึกษา ที่ไม่วางอำนาจ ใจพองอกอยู่กับนักเรียน ทำงานเต็มเวลา และเห็นเรื่องเกี่ยวกับจิตใจเป็นสำคัญ ซึ่งอาไฟ์ บุรณกรณ์ (๒๕๐๐) ได้แสดงความคิดเห็นคล้ายคลึงกัน ก็คือผู้ให้คำปรึกษากวราณีใจอย่างกว้างขวางในความเป็นอยู่ของเด็ก ชอบทำงานและช่วยแก้ไขปัญหาวงเขา นอกจากนี้ แฮทซ์ และ สเตฟเฟิลลี (Haten and Steffille, 1958) กล่าวว่าลักษณะที่จำเป็นสำหรับความสำเร็จของผู้ให้คำปรึกษา คือ มีความสนใจอย่างแท้จริงในปัญหาและกา พยายามของผู้นาขอรับคำปรึกษา และมีความต้องการที่จะช่วยเหลือผู้นาขอรับคำปรึกษาในปัญหานั้น

สุโท เจริญสุข (๒๕๑๒) ได้ให้ความเห็นว่า ผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนมัธยม ควรมีชีวิตใจรักเด็ก มีความรู้ที่ติดต่อเพื่อนมนุษย์ทั้งหลาย ยอมรับนับถือคุณค่าของความเป็นคน ไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ฐานะ สติปัญญา และความเหลื่อมล้ำต่ำสูงใด ๆ ถือหลักมั่นว่ากิจกรรมใด ๆ ที่ทำในหน้าที่นั้นแน่ว ย่อมเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของเด็กเป็นสำคัญ

สำหรับ แอนดรู และ วิลลี (Andrew and Willy, 1958) ได้เสนอลักษณะของบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการให้คำปรึกษาว่า ควรเป็นผู้สนใจรักในมนุษยชาติ เคารพในความ พยายามของผู้อื่น ยอมรับในระบบกา นิยม ความเชื่อทางศาสนา จิตใจและ ชาติซึ่งในสิ่งต่างๆ

โจน (Jones, 1951) ก็ได้วิเคราะห์สรุปว่า ผู้ให้คำปรึกษาที่ประสบความสำเร็จ ควร เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ สนใจในวิชาแนวนั้น มีความเข้าใจวัฒนธรรมทางสังคม

ฟูลเลอร์ และ เบรณาร์ด (Fuller and Bernard, 1968) กล่าวว่า ผู้ให้คำปรึกษา ควรเป็นผู้ที่ยอมรับสภาวะการต่าง ๆ แม้ว่าในบางครั้งผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเผชิญกับ ปัญหาแปลก ๆ และไม่ลงรอยกับระบบกา นิยมของตนเอง ผู้ให้คำปรึกษาควรมีความสามารถในการยอมรับ ผู้นาขอรับคำปรึกษาทุกคนในฐานะเป็นบุคคลที่มีค่า แม้ว่าจะไม่มีความสามารถช่วยเหลือได้

บุคลิก

ซอนนี่ และ โกลด์แมน (Sonnie and Goldman, 1957) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาว่า การเป็นบุคคลที่มีลักษณะเป็นผู้นำของการ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความประทับใจ ในการมาหา และประสิทธิภาพ

จากการวิจัยของ ฟาร์สัน (Farson, 1954) ได้ให้ความเห็นว่า ลักษณะที่ดีของผู้ให้คำปรึกษาที่เป็นหญิงนั้น ก็มีความนุ่มนวล สุภาพเรียบร้อย น่ารัก ไวในการรับความรู้สึก และสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม แม็กเคลน (McClain, 1963) แสดงความรู้สึกว่า ผู้ให้คำปรึกษา ทั้งที่เป็นหญิงและชาย ปรากฏว่ามีระดับของการยอมรับว่า ลักษณะของการเป็นหญิงที่ ฟาร์สัน กล่าวไว้เป็นสิ่งที่เหมาะสมสำหรับผู้ให้คำปรึกษาที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน

เว็ทสโตน (Whetstone, 1965) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างในลักษณะ และบุคลิกภาพของผู้ให้คำปรึกษาที่ได้รับความสำเร็จ และกลุ่มที่มีประสิทธิภาพพบว่า ผู้ให้คำปรึกษาที่มีความสอดคล้องในพฤติกรรมน้อยกว่ากลุ่ม แต่มีแนวโน้มแสดงให้เห็นว่า เป็นผู้มีความเมตตา กรุณามากกว่ากลุ่ม

มิลเลอร์ (Miller, 1967) รายงานว่า ผู้ให้คำปรึกษา ในความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษา จะต้องประกอบด้วยลักษณะที่เปิดเผย และค่อนข้างเปิดเผย เป็นธรรมชาติ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน แลร์ (Lare, 1957) ได้กล่าวสนับสนุนความคิดของมิลเลอร์ว่า ผู้ให้คำปรึกษา ตามความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษาซึ่งประกอบด้วย ลักษณะพื้นฐานความกตัญญู มีสุขภาพดี และแข็งแรง เช่นเดียวกับ สวัสดิ์ สุวรรณอักษร (๒๕๑๒) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ผู้ให้คำปรึกษากวรมีบุคลิกดี เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของผู้ที่มาติดต่อ เป็นผู้หนักแน่น มีไหวพริบ และวินัยดี

การแสดงออก

การให้คำปรึกษาเป็นเรื่องที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงไม่หยุดนิ่ง และเกิดความรู้สึกว่าคงมีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาที่ทำงานได้ผลนั้น

ย่อมสามารถแสดงความรู้สึกของตนออกมาได้ใกล้เคียงกับความจริง และมีจุดหมายทำให้ผู้รับ
กำปรึกษารับรู้ได้

แมกกอร์ (McGaw, 1955) ได้ชี้ให้เห็นว่าผู้ให้กำปรึกษาที่เชี่ยวชาญในการถ่าย
ทอดความคิดนั้น เหมือนคนแสดงละคร และเข้าใจกณญ์ได้ โดยทางเสียง และสีหน้าท่าทาง
ของเขา นอกจากนั้นผู้ให้กำปรึกษายังรู้ถึงความรู้สึกในตัวเองด้วย ซึ่งลักษณะเด่นนี้เป็นสิ่ง
จำป็นสำหรับตัวละครที่จะต้องเชื่อในบทบาทที่เขาแสดง หน้าทีปรการแรกที่เขาป้คือผู้ดู ก่อ
จูงใจให้ผู้ดูเข้าใจเนื้อหาทางที่เขาแสดงออกมาด้วย นับเป็นคุณลักษณะปรการหนึ่งจำนพดติกรรบ
ที่ดีว่าจำป็นในการให้กำปรึกษา กล่าวคือ ถ่ายทอดความรู้สึก หรือแสดงความรู้สึก เช่น
สร้างกวมอบุ่ใจ และความเข้าใจ ด้วยการนั่งใกล้ชิดกับผู้รับกำปรึกษา หรือโดยการพยักหน้า
รับ แต่ก็มีผู้ให้กำปรึกษามากที่หน้าตาที่แสดงกวมินชาแทบไม่มีชีวิตจิตใจ

สำหรับทัศนะของ มิลลิแกน (Mulliken, 1965) เกี่ยวกับการแสดงออกของผู้ให้
กำปรึกษานั้น เขาอธิบายว่าเสียงของผู้ให้กำปรึกษาก็เหมือนกับเครื่องมือของผู้แสดงละคร ต้อง
ใช้ให้เข้ากับบทที่เขาเล่น ตัวของผู้ให้กำปรึกษาให้แสดงแสดงท่าทางของผู้มีอาชีพ โดยแบ่งตัวก
แต่ไม่จำเป็นต้องมีการประดับประดามากเกินไปนัก เรียบร้อยแต่ไม่ถึงกับระเบียบจัด การเดินเหินก็ให้
เข้ากับบทบาทของตัว ปลดปล่อยตามสบายไม่ต้องเกร็งหรือทำตัวแข็ง เพราะเหตุที่เขาคงใกล้
ชิดกับบุคคลในลักษณะประจันหน้ากัน ผู้ให้กำปรึกษาจึงต้องไม่ปล่อยตัวให้ผิดแผกไปจากภาพวาด
ที่เขาระบายเข้าใจ โดยแสดงกิริยาแปลก ๆ ออกมา

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๒ ไอวีย์ (Ivey, 1970) ได้ทำการศึกษาและค้นพบว่า พฤติกรรบ
ที่แสดงออกมาเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ให้กำปรึกษาที่สำคัญในการช่วยทำให้ผู้รับกำปรึกษาถึงความ
นับถือตนเอง และรู้สึกในกวมินตนเอง ทั้งยังช่วยกระตุ้น และให้ความสะดวกในการถ่ายทอด
กวมินคิดด้วย

สกินเนอร์ (Skinner, 1953) พบว่า กวมินสนใจของคนช่วยเสริมแรง โดยทั่วไป
คนที่เอาใจใส่เราเท่านั้นที่ช่วยการแสดงออกของเรา กวมินสนใจของคนที่มีท่าทีโดยเฉพาะว่าจะ
ช่วยเราได้ เช่น บิดา มารดา ครู หรือผู้ที่เขารัก เป็นตัวเสริมแรงทั่ว ๆ ไปให้เราได้อย่างดี
และทำให้เกิดพฤติกรรมที่เรียวกร้องความสนใจได้อย่างมาก

ผู้ให้คำปรึกษากองรู้งานการแสดงออกตามความรู้สึกและอารมณ์ เช่น การบ่นว่าการ
หน้าแดง หรือ กิริยาที่แสดงถึงความกระวนกระวายใจ ซึ่งในแต่ละคนก็จะมีอาการที่แสดงออก
แตกต่างกันออกไป และผู้รับคำปรึกษาก็อาจมีกิริยาแตกต่าง เมื่อเวลาเขาขอรับปรึกษาจากผู้
ให้คำปรึกษาคนเดียวกัน ลักษณะของเสียงวิธีใช้คำพูดของผู้ให้คำปรึกษา ก็แสดงถึงความ
กระวนกระวายใจได้เหมือนกัน เช่นอาการเคลื่อนไหวของผู้ให้คำปรึกษา การเปลี่ยนอิริยาบ
บย่อย ๆ ขยับเก้าอี้ จัดไมโครโฟน และเครื่องอัดเทป ไมรู้งักหยุด

ลิสเตอร์ (Lyster, 1966) กล่าวว่า อาการภายนอกที่แสดงถึงความกระวนกระวาย
ของผู้ให้คำปรึกษา ทำให้รู้ว่าในใจเขามุ่งไปที่อะไร ผู้ให้การอบรมสามารถแสดงกับผู้ให้คำปรึกษา
ได้ทันทีว่าเขามีความกระวนกระวายใจในระหว่างให้คำปรึกษา เพื่อจัดการแก้ไขเสียได้ในระยะ
แรก โดยเอาระบบการถ่ายเทความคิดระหว่างบุคคลมาช่วย

เวสเตอร์มาร์ก และ จอนสัน (Vestermarck and Johnson, 1970) กล่าวว่า
การแสดงออกที่เกิดจากความอ่อนเพลียของผู้ให้คำปรึกษาในการให้คำปรึกษานั้น ควรนำมาพิจารณา
ประกอบด้วย ความอ่อนเพลียทั้งกายและใจอาจเกิดได้ ถ้าผู้ให้คำปรึกษาไม่ทำปฏิเสธ การขอ
เวลาบริการอย่างพร่ำเพรื่อ บางครั้งการปฏิเสธอย่างหนักแน่นก็เป็นสิ่งจำเป็นเพราะการที่จะ
ทำงานให้ได้ผลนั้นก็มิใช่จักจัดเหมือนกัน ความอ่อนเพลียอาจทำให้ผู้ให้คำปรึกษาเกิดหงุดหงิดเพิ่มขึ้น
รำคาญมากขึ้น และทำงานได้ลดน้อยลง อาจถึงกับต้องเร่งตนเองขึ้นมาใหม่ เพื่อให้เกิดความ
สามารถคืนตัวกลับสู่ระดับเดิม ความรู้สึกไม่สบายใจเพราะไม่สามารถทำให้เป็นปกติได้ อาจเป็น
เหตุให้ผู้ให้คำปรึกษาไม่ไว้วางใจในความสามารถของตนเอง เมื่อเกิดความรู้สึกที่ท้อถวนขึ้น ความ
สับสนและความสงสัยนั้นจะลดความสามารถของตัวลงไป

เป็นที่แน่ชัดว่าการแสดงออกอย่างอื่น ๆ อีกหลายอย่างอาจถือได้ว่า เป็นสิ่งสำคัญที่บ่งถึง
ว่าเราหวังอะไรจากผู้ให้คำปรึกษา จากการค้นคว้าเอกสารว่าด้วยการให้คำปรึกษา เกี่ยวกับ
เรื่องนี้ก็จะเห็นลักษณะหลายอย่างนานาประการของการแสดงออกที่เราจะพบได้ในตัวผู้ให้คำปรึกษา
ซึ่งไม่สามารถจะนำมากล่าวไว้ทั้งหมด

ความรู้

ปริมาณและชนิดของความรู้ที่ผู้ให้คำปรึกษาที่พึงจะมีนั้นย่อมผันแปรไปตามกาลเวลา สุวณั (Suwal, 1963) ได้พบว่าสิ่งสำคัญสำหรับผู้ให้คำปรึกษา ก็คือวางเป้าหมายความสำเร็จในบทบาทของตน และรู้จักแปลความหมายในข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา และอาจให้ผู้รับคำปรึกษาได้เข้าใจ

เกอร์ (Kerr, 1968) ก็ได้แสดงความรู้ถึงความสามารถของผู้ประกอบอาชีพ ให้คำปรึกษา ในการให้ความรู้ เพราะประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของผู้ให้คำปรึกษาที่เขาจ้างเดิมนั้นก็ จะไม่มีความรู้ที่แน่นอนเกี่ยวกับเงินกู้ ถ้าช่วยในมหาวิทยาลัยและเงินอุดหนุนทุนการศึกษา

แมกควารี (Meguary, 1964) ได้ศึกษาจากนิสิตซึ่งสมัครเข้าเรียนในหลักสูตรเบื้องต้นของการให้คำปรึกษา โดยให้นิสิตเขียนอย่างเสรีว่าถ้อยคำและบุคลิกภาพที่ประทับใจ บรรยายความกว้างถึง ๑๒๔ อย่าง เพื่อว่ากลุ่มสมาชิกของผู้ให้คำปรึกษาที่เขาต้องการ พยายามให้ผู้อ่านให้เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ในวาระ ไวยากรณ์ภาษาของสมการ และปัจจัยความประพฤติ

แนวโน้มของการให้คำปรึกษา ปรากฏว่าควรเป็นไปในทางให้ข้อเท็จจริงน้อยลง แต่ให้คำปรึกษามากขึ้น ปัญหาที่ว่าผู้ให้คำปรึกษาที่มีความรู้กว้าง ๆ กับผู้ให้คำปรึกษาที่ชำนาญการเฉพาะเรื่อง ได้รับความสนใจมากที่สุด จากสถาบันที่อบรมผู้ให้คำปรึกษา (Kiesow, 1963)

ความต้องการให้ผู้ให้คำปรึกษาที่มีความรู้ทั่วไปกว้างขวางนั้นมีเพิ่มขึ้น จึงมีการเรียกร้องเป็นอันมาก ที่ให้ผู้ให้คำปรึกษาหันเข้าหาการค้นคว้าวิจัย

วีกส์ (Weeks, 1964) รายงานว่า สถาบันที่อบรมผู้ให้คำปรึกษาเห็นพ้องกันว่า ผู้รับการอบรมเป็นผู้ให้คำปรึกษา ควรทำการวิจัย ค้นคว้าเกี่ยวกับการแนะแนวทาง และควรมีความเข้าใจในการวิเคราะห์ข้อมูล

ครัมโบลต์ส (Krumholtz, 1967) กล่าวว่าผู้ให้คำปรึกษาที่เปี่ยมใจในเอกสารเกี่ยวกับอาชีพของตน ในตอนแรกอาจไปสูญเสียอะไร แต่ในที่สุดเขาจะไม่รู้ว่างานในสาขาวิชาชีพของเขา ก้าวหน้าไปถึงไหนแล้ว และจะมีความสามารถน้อยลงในอันที่จะให้บริการแก่ผู้มารับคำปรึกษา

สถาบันที่อบรมผู้ให้คำปรึกษา ถึงกับเรียกร้องให้ผู้ให้คำปรึกษา ต้องรู้ศัพท์ และภาษาทางวิชาการให้ใช้การได้ดี เพื่อจะได้ติดต่อกับผู้มีอาชีพเกี่ยวข้อง เช่น นักสังคมสงเคราะห์ และจิตแพทย์ วูล์ฟ (Walz and Rich, 1967)

วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ กระทำกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา ๒๕๑๘ จากโรงเรียนมัธยมแบบประสม ๕ แห่ง ในภาคต่าง ๆ รวมนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๕๐๐ คน โดยแบ่งเป็นโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย ขอนแก่น โรงเรียนหาดใหญ่ วิทยาลัย สงขลา โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม เชียงราย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย ลพบุรี และโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร จัดเป็นกลุ่มผู้รับคำปรึกษา

สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้ให้คำปรึกษา ก็คือผู้สำเร็จปริญญาโทสาขาการแนะแนว จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน ๕๐ คน

จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปตามจำนวนดังกล่าว ผู้วิจัยได้เลือกเฉพาะที่ได้รับ คำตอบสมบูรณ์ตามตาราง ๑ เท่านั้น มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง ๑ แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังโรงเรียนต่าง ๆ

	สามัคคี วิทยาคม	พิบูล วิทยาลัย	สามเสน วิทยาลัย	หาดใหญ่ วิทยาลัย	แก่นนคร วิทยาลัย	รวม	ผู้ให้ คำปรึกษา
จำนวนแบบสอบถาม ที่คืนมาและสมบูรณ์	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๘๐	๘๐	๕๐๐	๕๐

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัย เป็นแบบสอบถามชุดเดียว ประกอบด้วยข้อคำถาม ๔๔ ข้อ และแต่ละข้อนี้กำหนดให้เลือกตอบ ๔ ข้อ แบบสอบถามชุดนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

๑. การรวบรวมลักษณะต่าง ๆ ของผู้ให้คำปรึกษา

๑.๑ ผู้วิจัยได้รวบรวมจากความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน ๕๐ คน โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด ให้นักเรียนเขียนลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาที่นักเรียนต้องการ โดยใช้คำถามว่า "ผู้ให้คำปรึกษากวรมีลักษณะอย่างไรบ้าง เช่น เป็นคนมีความรู้ในด้านต่าง ๆ มีไมตรีจิต ต้องการช่วยเหลือผู้อื่น เชื่อมมั่นในตนเอง เป็นต้น " ให้นักเรียนเขียนลักษณะต่าง ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่นักเรียนนึกว่าผู้ให้คำปรึกษากวรมี

๑.๒ ลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาอีกส่วนหนึ่งได้จาก สุธีร์ พันธุ์ กรลักษณะ (๒๕๐๘) ซึ่งเป็นผู้รวบรวมจากลักษณะต่าง ๆ ที่กรุณาแนะในส่วนกลางทั้งหมด จำนวน ๑๘๒ คน ที่เข้ารับการอบรมระดับวุฒิมัธยม ได้แสดงความคิดเห็นมา แล้วนำมาคัดเลือก และจัดอันดับความสำคัญ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ๒๒ คน จากจำนวนกรุณาแนะทั้งหมดที่เข้ามารับการอบรม มาประกอบกันกับข้อ ๑.๑

หลังจากนั้นผู้วิจัยนำลักษณะต่าง ๆ ที่รวบรวมมาแยกเป็น ๔ ด้าน คือด้านทัศนคติ ด้านบุคลิก ด้านการแสดงออก และด้านความรู้ ในแต่ละด้านก็นำมาคัดเลือกเป็นด้านละ ๗ ข้อ รวมเป็น ๒๘ ลักษณะ โดยอาศัยเกณฑ์ต่าง ๆ ในการคัดเลือกดังนี้

ก. เป็นลักษณะที่ขบความสูง

ข. สอดคล้องกับลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา ที่ผู้ศึกษาอื่น ๆ เห็นว่าเป็นลักษณะจำเป็นของผู้ให้คำปรึกษา

๒. แบบสอบถามเพื่อจัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ของปัญหา โดยแบ่งปัญหาที่กินทั่วไปจะประสบเป็น ๕ หมวด โดยแยกตามแบบสอบถาม The Mooney Problem Check Lists (Gordon and Mooney, 1950) คือแบ่งเป็น ๕ หมวด ดังนี้ คือ

๑. ปัญหาสุขภาพ (Health)
๒. ปัญหาทางเศรษฐกิจ (Economic Security)
๓. ปัญหาการปรับปรุงตัว (Self improvement)
๔. ปัญหาทางบุคลิกภาพ (Personality)
๕. ปัญหาทางครอบครัว (Home and Family)
๖. ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ (Courtship)
๗. ปัญหาเรื่องเพศ (Sex)
๘. ปัญหาทางศาสนา (Religion)
๙. ปัญหาทางอาชีพ (Occupation)

ในการสร้างสถานการณ์ปัญหาของแต่ละหมวดปัญหา ผู้วิจัยได้คัดเลือกปัญหาแต่ละหมวดของแบบสอบถาม The Mooney Problem Check List เพื่อให้ได้เป็นอัตราส่วนและสมมูลกับจำนวนข้อของแบบสอบถาม จัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาค้นว นอกจากนี้ในการคัดเลือกปัญหาจากแบบสอบถามของ The Mooney Problem Check List มาสร้างสถานการณ์แต่ละข้อ ผู้วิจัยได้คัดเลือกโดยพิจารณาถึงปัญหาที่มีความเหมาะสมกับลักษณะสังคมไทย ตลอดจนพิจารณาถึงอิทธิพลของชนบทนิยม ประเพณี และวัฒนธรรมของไทย ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่จะตอบแบบสอบถามนี้

อัตราส่วนระหว่างสถานการณ์ปัญหา ในแต่ละหมวดของแบบสอบถาม จัดความสำคัญของคุณลักษณะผู้ให้คำปรึกษากับจำนวนข้อปัญหา ของแบบสอบถาม The Mooney Problem Check List ตามตาราง ดังนี้

ตาราง ๒ แสดงว่าจำนวนข้อปัญหาในแต่ละหมวดปัญหาที่นำมาจาก The Mooney Problem Check list.

หมวดปัญหา	จำนวนข้อปัญหาที่นำมาใช้	จำนวนข้อปัญหาทั้งหมด
ปัญหาสุขภาพ	๓	๓๖
ปัญหาทางเศรษฐกิจ	๖	๓๖
ปัญหาการปรับปรุงตัว	๖	๓๖
ปัญหาทางบุคลิกภาพ	๑๓	๓๖
ปัญหาทางครอบครัว	๖	๑๘
ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ	๓	๑๘
ปัญหาเรื่องเพศ	๓	๑๘
ปัญหาทางศาสนา	๓	๑๘
ปัญหาทางอาชีพ	๖	๑๘
รวมหมวดปัญหาทั้ง ๙ หมวด	๔๙	๒๘๘

ตัวอย่างลักษณะของแบบสอบถามเป็นดังนี้

สมมุติว่าท่านประสบปัญหารูขี้ตก่อนเพลียตลอดเวลา ท่านอยากพบผู้ให้คำปรึกษาที่มีลักษณะอย่างไร

- ก. คนที่ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- ข. คนที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- ค. คนที่มีความเห็นอกเห็นใจ และเข้าใจผู้อื่น
- ง. คนที่มีความรู้ด้านจิตวิทยา

ขอให้ท่านเลือกลักษณะที่ท่านต้องการ เพียงหนึ่งลักษณะ โดยวงกลมหน้าข้อ

ลักษณะนั้น ๆ

การปรับปรุงแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามลำดับความสำคัญของคุณลักษณะผู้ให้คำปรึกษาที่สร้างขึ้นจำนวน ๔๔ ข้อ ไปทำการทดลองสอบ (Pretest) กับนักเรียนโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จังหวัด เชียงราย จำนวน ๑๐๐ คน เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่น และปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้นต่อไป

การหาค่าความเชื่อมั่น

ผู้วิจัยได้นำเอาแบบสอบถามที่นักเรียนได้ตอบมา มาหาค่าความเชื่อมั่น ทั้งจำนวน ๔๔ ข้อ โดยให้น้ำหนัก (Weight) ในข้อย่อยแต่ละข้อมีน้ำหนักแตกต่างกันดังนี้คือ ก = ๔, ข = ๓, ค = ๒, ง = ๑ ได้นำมาหาค่าความแปรปรวนแต่ละข้อรวมเป็น ๔๔ ข้อ โดยวิธีสูตร

$$V_1 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)} \dots\dots\dots (\text{Ferguson, 1966})$$

$$\sum V_1 = V_1 + V_2 + V_3 + \dots\dots\dots + V_{49} \dots\dots\dots (\text{Cronbach, 1969})$$

และหาค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมโดยวิธีสูตร

$$V_+ = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)} \dots\dots\dots (\text{Ferguson, 1966})$$

เสร็จแล้วนำค่าความแปรปรวนทั้งสองมาเข้าสูตร

$$r_{tt} = \frac{1}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum V_1}{V_+} \right\} \dots\dots\dots (\text{Cronbach, 1969})$$

ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และค่าสถิติอื่น ๆ ดังในตาราง ๓

ตาราง ๓ ค่าความเชื่อมั่น และค่าสถิติอื่น ๆ จากแบบสอบถาม (ก)

n	$\sum V_1$	V_+	r_{tt}
๑๐๐	๑๘.๕๒๐๑	๘๖.๓๔๑๑	๐.๘๐๓๐๔๖

หลังจากทำการทดลองสอบ (Pretest) กับนักเรียนโรงเรียนสามัคคีวิทยาคมแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามชุดนี้มาปรับปรุงเพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และได้หาค่าความเชื่อมั่นอีกครั้งเป็น ครั้งที่ ๒ กับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ได้อีกหาวิจัยครั้งนี้

ตาราง ๔ ค่าความเชื่อมั่น และค่าสถิติอื่น ๆ จากแบบสอบถาม (ข)

N	V ₁	V _t	rtt
๕๕๐	๒๓.๕๔	๑๑๐.๔๑๓๕	๐.๘๐๔๑๘๑

จากตาราง ๓ และตาราง ๔ แสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่น (ก.) ๐.๘๐๓ และ (ข.) ๐.๘๐๔ ซึ่งนับว่าค่าความเชื่อมั่นในระดับสูงพอสมควร สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยดังต่อไปนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การหาค่าสถิติพื้นฐาน

๑.๑ การหาค่าความแปรปรวน

$$V = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)} \dots\dots\dots (\text{Ferguson, 1966})$$

V = แทนค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง

X = แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ = แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N = แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

๑.๒ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร

$$rtt = \frac{N}{N-1} \left\{ 1 - \frac{\sum V_1}{V_t} \right\} \dots\dots\dots (\text{Cronbach, 1969})$$

V₁ = แทนความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อใหญ่

$\sum V_1$ = แทนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้ง ๔๕ ข้อ รวมกัน

V_t = แทนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด

N = แทนจำนวนข้อสอบ

๑.๓ หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \dots\dots\dots(\text{Edwards, 1968})$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทนคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทนจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

๒. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variation)

๒.๑ การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สูตรที่ใช้

$$S = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2} \dots\dots\dots(\text{Ferguson, 1966})$$

S = แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fX$ = แทนผลรวมของความถี่คะแนนทั้งหมด

$\sum fX^2$ = แทนผลรวมของความถี่คะแนน แต่ละตัวยกกำลังสอง

N = แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

๒.๒ การหาผลรวมกำลังสองของความแปรปรวนในระหว่างกลุ่มโรงเรียน

$$SSA = \frac{T_1^2}{M_1} + \frac{T_2^2}{M_2} - \frac{G^2}{N} \dots\dots\dots(\text{Ferguson, 1966})$$

SS = แทน Sums of Squares

A = แทน Sources of Variation ระหว่างกลุ่มโรงเรียน

T_1 = แทนคะแนนรวมของเพศชายทั้งหมด

T_2 = แทนคะแนนรวมของเพศหญิงทั้งหมด

G = แทนคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

M_1 = แทนจำนวนคะแนนของเพศชายทั้งหมด

M_2 = แทนจำนวนคะแนนของเพศหญิงทั้งหมด

N = แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

๒.๓ การหาผลรวมกำลังสองของความแปรปรวนในระหว่างเพศ

$$SSB = \frac{S_1^2}{n_{1,1} + n_{1,2}} + \frac{S_2^2}{n_{2,1} + n_{2,2}} + \dots + \frac{S_6^2}{n_{6,1} + n_{6,2}} - \frac{G^2}{N}$$

SS = แทน Sums of Squares

B = แทน Sources of Variation ระหว่างเพศ

S_1 = แทนคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างที่ ๑

S_2 = แทนคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างที่ ๒

S_3 = แทนคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างที่ ๓

S_4 = แทนคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างที่ ๔

S_5 = แทนคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างที่ ๕

S_6 = แทนคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างที่ ๖

G = แทนคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

N = แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

$n_{1,1}$ = แทนจำนวนคะแนนใน cell ที่ ๑, ๑

$n_{1,2}$ = แทนจำนวนคะแนนใน cell ที่ ๑, ๒

$n_{2,1}$ = แทนจำนวนคะแนนใน cell ที่ ๒, ๑

$n_{2,2}$ = แทนจำนวนคะแนนใน cell ที่ ๒, ๒

$n_{6,1}$ = แทนจำนวนคะแนนใน cell ที่ ๖, ๑

$n_{6,2}$ = แทนจำนวนคะแนนใน cell ที่ ๖, ๒

๒.๔ การหาผลรวมกำลังสองของความแปรปรวน ในระหว่างกลุ่มโรงเรียน

คู่กับกลุ่มเพศ

$$SSAB = \frac{I_{1,1}^2}{n_{1,1}} + \frac{I_{1,2}^2}{n_{1,2}} + \frac{I_{2,1}^2}{n_{2,1}} + \frac{I_{2,2}^2}{n_{2,2}} + \dots + \frac{I_{6,2}^2}{n_{6,2}} - \frac{T_1^2}{M_1} - \frac{T_2^2}{M_2}$$

$$- \frac{S_1^2}{n_{1,1} + n_{1,2}} - \frac{S_2^2}{n_{2,1} + n_{2,2}} - \dots - \frac{S_6^2}{n_{6,1} + n_{6,2}} + \frac{G^2}{N} \dots (\text{Ferguson, 196})$$

AB = แทน Sources of Variation ระหว่างกลุ่มทั้ง b คู่กับกลุ่มเพศ

I = แทน คะแนนรวมของ $[n]$ ในแต่ละ cell

T แทน คะแนนรวมของแถวเพศ

๒.๕ การหาผลรวมกำลังสองของความแปรปรวน ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

$$SST = \sum X^2 - \frac{G^2}{N} \dots\dots\dots (Ferguson, 1966)$$

X^2 = แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว

๒.๖ การหาผลรวมกำลังสองของความแปรปรวนภายใน

$$SSW = SST - SSAB - SSA - 3SB \dots\dots\dots (Ferguson, 1966)$$

W = แทน Sources of Variation ภายใน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนมาตรฐาน

เพื่อให้การสื่อสารความหมายตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

f	แทน ความถี่
%P	แทน ค่า Percentile ของความคาดหวังแต่ละกลุ่ม
T	แทน ค่า T - score ของความคาดหวังแต่ละกลุ่ม
Cl	แทน กลุ่มตัวอย่างผู้รับคำปรึกษา
Cr	แทน กลุ่มตัวอย่างผู้ให้คำปรึกษา
ทัศนคติ	แทน คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาด้านทัศนคติ
บุคลิก	แทน คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาด้านบุคลิก
การแสดงออก	แทน คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาด้านการแสดงออก
ความรู้	แทน คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาด้านความรู้
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
N	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง ๕ การศึกษาฐานเพื่อหาจากแบบสอบถาม ความภาคภูมิใจในสถานการทาง ๕ สถานการทางตามการศึกษาคำปรึกษาและให้คำปรึกษา
 มีคุณลักษณะของคำปรึกษาทาง ๔ ด้าน

		สภาพแวดล้อม		พฤติกรรม		สัมพันธภาพ		แผนกรวิทย์		หาวิทย์		ผู้ให้คำปรึกษา		รวม	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
X ₁	EX ₂	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖
	EX ₂	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖
	EX ₂	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖
	EX ₂	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖
X ₂	EX ₂	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖
	EX ₂	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖
	EX ₂	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖
	EX ₂	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖
X ₃	EX ₂	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖
	EX ₂	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖
	EX ₂	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖
	EX ₂	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖
X ₄	EX ₂	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖
	EX ₂	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖
	EX ₂	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖
	EX ₂	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖	๕๖

ตาราง ๖ เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ปัญหา
สุขภาพ

หมวดปัญหาสุขภาพ	I	ทัศนคติ			บุคลิก			การแสดงออก			ความรู้		
		f	%P	T	f	%P	T	f	%P	T	f	%P	T
Cl	๕๐๐	๑๓๓	๒๗	๔๔	๗๕	๑๕	๔๐	๑๖๖	๓๓	๔๖	๑๖๖	๒๕	๔๓
Cr	๕๐	๑๕	๓๐	๔๕	๕	๑๐	๒๐	๑๖	๓๒	๔๕	๑๐	๒๐	๔๒

จากตาราง ๖ แสดงจำนวนบุคคลที่เลือกตอบ ลักษณะต่าง ๆ ด้านทัศนคติ บุคลิก การแสดงออก และความรู้ ของกลุ่มผู้รับคำปรึกษา (Cl) และกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา (Cr) จะเห็นว่าภายในกลุ่มผู้รับคำปรึกษา เกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ คุณลักษณะทางด้านการแสดงออก ได้รับการพิจารณาสูงที่สุด ($f = ๑๖๖$, $\%P = ๓๓$ และคิด T ได้ ๔๖) รองลงมาได้แก่ ทัศนคติ ความรู้ และบุคลิกภาพ ซึ่งมีคะแนน T เป็น ๔๔, ๔๓ และ ๔๐ ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างไปเล็กน้อยจากกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา โดยที่การแสดงออกและทัศนคติมีความสำคัญเท่ากัน ($T = ๔๕$) รองลงไปถึงความรู้ และบุคลิก

เป็นที่สังเกตว่า ทั้งสองกลุ่มให้ความสำคัญของบุคลิกเป็นลำดับสุดท้ายเหมือนกัน

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้รับคำปรึกษา กับกลุ่มผู้ให้คำปรึกษาในลักษณะแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้ ด้านทัศนคติ กลุ่มผู้ให้คำปรึกษา ให้ความสำคัญกว่ากลุ่มผู้รับคำปรึกษา ($T = ๔๕$ และ ๔๔ ตามลำดับ) ซึ่งเป็นเช่นเดียวกับด้านบุคลิก ($T = ๔๐$ และ ๔๕ ตามลำดับ) ส่วนในด้านการแสดงออกและด้านความรู้ กลุ่มผู้รับคำปรึกษาให้ความสำคัญกว่ากลุ่มผู้ให้คำปรึกษา ($T = ๔๖$ กับ ๔๕ และ ๔๓ กับ ๔๒ ตามลำดับ)

ตาราง ๗ เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์
ปัญหาทางเศรษฐกิจ

หมวดปัญหาเศรษฐกิจ	N	ทัศนคติ			บุคลิก			การแสดงออก			ความรู้		
		f	%P	T	f	%P	T	f	%P	T	f	%P	T
Cl	๕๐๐	๑๕๑	๓๐	๔๕	๑๐๙	๒๑	๔๓	๑๒๙	๒๖	๔๔	๑๐๕	๒๑	๔๓
Cr	๕๐	๑๖	๓๒	๔๕	๙	๑๘	๔๑	๑๒	๒๔	๔๓	๑๓	๒๖	๔๔

จากตาราง ๗ แสดงจำนวนบุคคลที่เลือกตอบลักษณะต่าง ๆ เช่นเดียวกับตาราง ๕ ของกลุ่มผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษา การเลือกตอบลักษณะต่าง ๆ ของกลุ่มผู้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาทางเศรษฐกิจ คุณลักษณะด้านทัศนคติ ได้รับการพิจารณามากที่สุด ($f = ๑๕๑$, $\%P = ๓๐$ และ $T = ๔๕$) รองลงไปได้แก่ คุณลักษณะด้านการแสดงออก บุคลิก และความรู้ ซึ่งปีละแน $T = ๔๔$, ๔๓ และ ๔๒ ตามลำดับ ซึ่งทั้ง ๔ คุณลักษณะก็ไม่มากนักน้อยกว่ากันมากนัก ซึ่งทางด้านผู้ให้คำปรึกษา คุณลักษณะด้านทัศนคติได้รับการพิจารณาสูงสุดเช่นกัน ($T = ๔๕$) รองลงไปคือความรู้การแสดงออกและบุคลิกตามลำดับ จะเห็นว่าทั้งสองกลุ่มให้ความสำคัญของท่านทัศนคติสูงสุด เช่นเดียวกัน และด้านความรู้ทางกลุ่มผู้รับคำปรึกษา ให้ความสำคัญในอันดับสุดท้ายขณะที่กลุ่มผู้ให้คำปรึกษา ให้ความสำคัญเป็นอันดับสอง

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษาในลักษณะแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้ ด้านทัศนคติทั้ง ๒ กลุ่ม ให้ความสำคัญสูงสุด ($T = ๔๕$ และ ๔๔) สำหรับด้านบุคลิกและการแสดงออก กลุ่มผู้รับคำปรึกษาให้ความสำคัญสูงกว่า ($T = ๔๓$ กับ ๔๑ และ ๔๔ กับ ๔๓ ตามลำดับ) สำหรับด้านความรู้ กลุ่มผู้ให้คำปรึกษาให้ความสำคัญสูงกว่า กลุ่มผู้รับคำปรึกษา ($T = ๔๔$ กับ ๔๒ ตามลำดับ)

ตาราง ๔ เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษาในสถานะการแก้ปัญหาการปรับปรุงตัว

หมวดปัญหาการปรับปรุงตัว		ทัศนคติ			บุคลิก			การแสดงออก			ความรู้		
	N	f	%P	T	f	%P	T	f	%P	T	f	%P	T
Cl	๕๐๐	๑๕๘	๓๒	๔๕	๔๑	๑๔	๔๑	๑๕๔	๓๑	๔๕	๔๗	๑๔	๔๑
Cr	๕๐	๑๔	๒๘	๔๗	๗	๑๔	๓๔	๑๑	๒๒	๔๒	๑๓	๒๖	๔๔

จากตาราง ๔ เป็นการเลือกตอบของลักษณะต่าง ๆ เกี่ยวกับหมวดปัญหาการปรับปรุงตัวของกลุ่มผู้รับคำปรึกษา และกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งจะเห็นว่า ภายในกลุ่มผู้รับคำปรึกษาให้ความสำคัญในคุณลักษณะด้านทัศนคติ และการแสดงออกมากที่สุดเท่ากัน คือ $T = ๔๕$ ขณะที่เกี่ยวกับด้านบุคลิก และความรู้รองลงไปและปี $T = ๔๑$ เท่ากันทั้งสองคุณลักษณะ ซึ่งในกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา ให้ความสำคัญในด้านทัศนคติสูงสุดเช่นกัน ($T = ๔๗$) รองลงไปได้แก่ ลักษณะด้านความรู้การแสดงออก และบุคลิก ($T = ๔๔, ๔๒$ และ ๓๔ ตามลำดับ) เป็นที่น่าสังเกตว่า ทั้งสองกลุ่มให้ความสำคัญด้านทัศนคติเป็นอันดับสูงสุดเช่นกัน

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา และกลุ่มผู้รับคำปรึกษา ในลักษณะแต่ละด้านสรุปได้ว่า กลุ่มผู้ให้คำปรึกษาให้ความสำคัญด้านทัศนคติ และด้านความรู้ สูงกว่ากลุ่มผู้รับคำปรึกษา ($T = ๔๗$ กับ ๔๕ และ ๔๔ กับ ๔๑ ตามลำดับ) ขณะที่เกี่ยวกับกลุ่มผู้รับคำปรึกษาให้ความสำคัญด้านบุคลิกและการแสดงออก สูงกว่ากลุ่มผู้ให้คำปรึกษา ($T = ๔๑$ กับ ๓๔ และ ๔๕ กับ ๔๒ ตามลำดับ)

ตาราง ๕ เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ปัญหาทางบุคลิกภาพ

หมวดปัญหาทางบุคลิกภาพ		ทัศนคติ			บุคลิก			การแสดงออก			ความรู้		
	N	f	%P	T	f	%P	T	f	%P	T	f	%P	T
Cl	๕๐๐	๑๓๘	๒๗	๔๔	๑๕๖	๓๑	๔๕	๑๐๘	๒๒	๔๒	๑๐๖	๒๑	๔๒
Cr	๔๐	๑๖	๓๒	๔๕	๑๖	๓๒	๔๕	๑๐	๒๐	๔๒	๘	๑๖	๔๐

ตาราง ๕ เป็นการเลือกตอบของลักษณะต่าง ๆ เกี่ยวกับหมวดปัญหาทางบุคลิกของกลุ่มผู้รับคำปรึกษา และกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา จะเห็นว่ากลุ่มผู้รับคำปรึกษา ให้ความสำคัญด้านบุคลิกมากที่สุด (T = ๔๕) รองลงไปได้แก่คุณลักษณะทางทัศนคติ (T = ๔๔) อันที่จริงก็คือลักษณะด้านการแสดงออกและด้านความรู้ (T = ๔๒ เท่ากัน) ซึ่งในกลุ่มผู้ให้คำปรึกษาให้ความสำคัญด้านทัศนคติและด้านบุคลิกสูงสุดเท่ากัน (T = ๔๕) รองลงไปที่คือลักษณะการแสดงออก และความรู้ (T = ๔๒ และ ๔๐ ตามลำดับ) เป็นที่น่าสนใจว่าทั้ง ๒ กลุ่มมีแนวโน้มเลือกคุณลักษณะเช่นเดียวกัน สำหรับกลุ่มผู้รับคำปรึกษาให้ความสำคัญด้านทัศนคติรองจากด้านบุคลิกเล็กน้อย (T = ๔๕ กับ ๔๔ ตามลำดับ) ขณะที่กลุ่มผู้ให้คำปรึกษาให้สูงสุดเท่ากัน (T = ๔๕ กับ ๔๕)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา และกลุ่มผู้รับคำปรึกษา ในแต่ละคุณลักษณะจะสรุปได้คือ ด้านบุคลิกและด้านการแสดงออก ให้ความสำคัญเท่ากันทั้ง ๒ กลุ่ม คือ กับ ๔๕ และ T = ๔๒ กับ ๔๒ ตามลำดับ ด้านความรู้กลุ่มผู้รับคำปรึกษาให้ความสำคัญมากกว่ากลุ่มผู้ให้คำปรึกษา (T = ๔๒ กับ ๔๐) ขณะที่ด้านทัศนคติกลุ่มผู้ให้คำปรึกษาให้ความสำคัญมากกว่า กลุ่มผู้รับคำปรึกษา (T = ๔๕ กับ ๔๔)

ตาราง ๑๐ เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ปัญหาทางครอบครัว

หมวดปัญหาทางครอบครัว		ทัศนคติ			บุคลิก			การแสดงออก			ความรู้		
	N	f	%P	T	f	%P	T	f	%P	T	f	%P	T
Cl	๑๐๐	๑๕	๓๖	๔๕	๑๒๐	๒๔	๔๓	๑๒๐	๒๔	๔๓	๑๐๑	๒๐	๔๖
Cr	๕๐	๑๔	๓๘	๔๗	๔	๑๘	๔๐	๑๔	๒๘	๕๔	๔	๑๖	๕๐

ตาราง ๑๐ เป็นการเลือกตอบของลักษณะต่าง ๆ เกี่ยวกับหมวดปัญหาทางครอบครัวของกลุ่มผู้รับคำปรึกษา และกลุ่มผู้ให้คำปรึกษาจะเห็นว่า กลุ่มผู้รับคำปรึกษา ให้ความสำคัญด้านทัศนคติสูงสุด (T = ๔๕) รองลงไป ให้ความสำคัญด้านบุคลิก และด้านการแสดงออกเท่ากัน (T = ๔๓) ขณะที่ให้ความสำคัญด้านความรู้เป็นอันดับสุดท้าย (T = ๔๖) สำหรับกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา ให้ความสำคัญด้านทัศนคติสูงสุด (T = ๔๗) รองลงไปด้านการแสดงออกด้านบุคลิก และด้านความรู้ (T = ๔๔, ๔๑ และ ๕๐ ตามลำดับ) เป็นที่น่าสนใจกว่าทั้งสองกลุ่มให้ความสำคัญด้านทัศนคติสูงสุดเช่นเดียวกัน และให้ความสำคัญด้านความรู้ต่ำสุดทั้ง ๒ กลุ่ม

ถ้าเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา และกลุ่มผู้รับคำปรึกษา ในแต่ละคุณลักษณะพอสรุปได้คือ ความคาดหวังทางด้านทัศนคติ และด้านการแสดงออก กลุ่มผู้ให้คำปรึกษาให้ความสำคัญมากกว่า กลุ่มผู้รับคำปรึกษา คือ T = ๔๗ กับ ๔๕ และ T = ๔๔ กับ ๔๓ ตามลำดับ ในขณะที่ด้านบุคลิก และด้านความรู้ กลุ่มผู้รับคำปรึกษาให้ความสำคัญมากกว่า คือ T = ๔๓ กับ ๔๑ และ T = ๔๖ กับ ๕๐ ตามลำดับ

ตาราง ๑๑ เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษาในสถานะการณปัญหาทางสัมพันธ์ระหว่างเพศ

หมวดปัญหาทางสัมพันธ์ระหว่างเพศ	N	ทัศนคติ			บุคลิก			การแสดงออก			ความรู้		
		f	%P	T	f	%P	T	f	%P	T	f	%P	T
Cl	๕๐๐	๔๖	๑๔	๔๑	๑๔๑	๒๘	๔๔	๑๓๔	๒๓	๔๔	๑๒๔	๒๖	๔๔
Cr	๕๐	๕	๑๔	๔๑	๔	๑๖	๔๐	๑๔	๒๘	๔๔	๑๔	๓๘	๔๓

ตาราง ๑๑ เป็นการเลือกคำตอบของลักษณะต่าง ๆ เกี่ยวกับหมวดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ของกลุ่มผู้รับคำปรึกษา และกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา จะเห็นว่าภายในกลุ่มผู้รับคำปรึกษาให้ความสำคัญลักษณะด้านบุคลิกภาพ ด้านการแสดงออก และด้านความรู้ เท่ากันทั้ง ๓ ลักษณะ และสูงสุด (T = ๔๔) และที่ด้านทัศนคติได้รับความคาดหวังต่ำสุด (T = ๔๑) สำหรับภายในกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา ให้ความสำคัญด้านความรู้สูงสุด (T = ๔๓) รองลงไปคือ ด้านการแสดงออก ด้านทัศนคติ และด้านบุคลิก (T = ๔๔, ๔๑ และ ๔๐ ตามลำดับ) จะสังเกตได้ว่า ขณะที่กลุ่มผู้รับคำปรึกษาให้ความสำคัญใน ๓ ลักษณะสูงสุด ก็คือด้านความรู้ ให้ความสำคัญด้านการแสดงออก และด้านบุคลิก แต่กลุ่มผู้ให้คำปรึกษาให้ความสำคัญด้านความรู้สูงสุดเพียงลักษณะเดียวเท่านั้น

ถ้าเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา กับกลุ่มผู้รับคำปรึกษาในแต่ละคุณลักษณะ จะพบว่าด้านความรู้กลุ่มผู้ให้คำปรึกษาให้ความสำคัญมากกว่า (T = ๔๓ กับ ๔๔) ขณะที่ด้านบุคลิก กลุ่มผู้รับคำปรึกษาให้ความสำคัญมากกว่า (T = ๔๔ กับ ๔๐) ให้ความสำคัญด้านทัศนคติ และด้านการแสดงออก ทั้ง ๒ กลุ่มให้ความสำคัญเท่ากัน (T = ๔๑ กับ ๔๑ และ T = ๔๔ กับ ๔๔ ตามลำดับ)

ตาราง ๑๒ เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษา และผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์
ปัญหาทางเพศ

หมวดปัญหาทางเพศ	N	ทัศนคติ			บุคลิก			การแสดงออก			ความรู้		
		f	%P	T	f	%P	T	f	%P	T	f	%P	T
Cl	๕๐๐	๑๙๖	๓๙	๔๖	๑๑๔	๒๓	๔๓	๑๑๖	๒๓	๔๖	๑๐๘	๒๑	๔๒
Cr	๕๐	๑๕	๓๐	๔๕	๑๒	๒๔	๔๓	๑๐	๒๐	๔๐	๑๓	๒๖	๔๔

ตาราง ๑๓ เป็นการเลือกตอบของลักษณะต่าง ๆ เกี่ยวกับหมวดปัญหาทางเพศ ของกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา และกลุ่มผู้รับคำปรึกษา จะเห็นว่า ภายในกลุ่มผู้รับคำปรึกษา ให้ความสำคัญกับลักษณะด้านทัศนคติสูงสุด (T = ๔๖) รองลงไปที่ด้านบุคลิก (T = ๔๓) สำหรับด้านการแสดงออก และความรู้ให้ความสำคัญเท่ากัน (T = ๔๒) สำหรับกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา ให้ความสำคัญด้านทัศนคติสูงสุด (T = ๔๕) รองลงไปที่ด้านความรู้ด้านบุคลิก และการแสดงออก (T = ๔๔, ๔๓ และ ๔๒ ตามลำดับ) จะสังเกตได้ว่าทั้ง ๒ กลุ่ม ให้ความสำคัญด้านทัศนคติสูงสุดเช่นกันทั้ง ๒ กลุ่ม

ถ้าพิจารณาเปรียบเทียบในแต่ละลักษณะ ของทั้งกลุ่มผู้ให้คำปรึกษากับกลุ่มผู้รับคำปรึกษา จะเห็นว่าทั้ง ๒ กลุ่ม ให้ความสำคัญในคุณลักษณะด้านบุคลิกและการแสดงออกเท่ากัน (T = ๔๓ กับ ๔๓ และ ๔๒ และ ๔๒ ตามลำดับ) กลุ่มผู้ให้คำปรึกษาสนใจคุณลักษณะด้านความรู้สูงกว่ากลุ่มผู้รับคำปรึกษา (T = ๔๔ กับ ๔๒) ขณะที่ด้านทัศนคติกลุ่มผู้รับคำปรึกษาให้ความสำคัญมากกว่ากลุ่มผู้ให้คำปรึกษา (T = ๔๖ กับ ๔๕)

ตาราง ๑๑ เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษาในสถานะการแก้ปัญหาทางศาสนา

หมวดปัญหาทางศาสนา	ทัศนคติ				บุคลิก			การแสดงออก			ความรู้		
	N	f	%P	T	f	%P	T	f	%P	T	f	%P	T
Cl	๕๐๐	๑๖๕	๓๓	๔๖	๘๕	๑๗	๔๑	๑๓๐	๒๖	๔๔	๑๗๐	๒๔	๔๓
Cr	๕๐	๒๑	๔๒	๔๔	๖	๑๒	๓๔	๑๓	๒๖	๔๔	๑๐	๒๐	๔๐

ตาราง ๑๓ เป็นการเลือกตอบของลักษณะต่าง ๆ เกี่ยวกับหมวดปัญหาทางศาสนาของกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา และกลุ่มผู้รับคำปรึกษา จะเห็นว่า กลุ่มผู้รับคำปรึกษา ให้ความสำคัญด้านทัศนคติสูงสุด (T = ๔๖) รองลงไปด้านการแสดงออก ด้านความรู้ และด้านบุคลิก (T = ๔๔, ๔๒ และ ๓๔ ตามลำดับ) ซึ่งกลุ่มผู้ให้คำปรึกษาก็ให้ความสำคัญด้านทัศนคติสูงสุดเช่นกัน (T = ๔๔) รองไปด้านการแสดงออก ด้านความรู้ และด้านบุคลิก (T = ๔๔, ๔๒ และ ๓๔ ตามลำดับ) จะเห็นว่าในหมวดปัญหาทางศาสนาทั้ง ๒ กลุ่มให้ความสำคัญเรียงตามลำดับเหมือนกัน

เปรียบเทียบในแต่ละลักษณะ ของทั้งกลุ่มผู้ให้คำปรึกษาและกลุ่มผู้รับคำปรึกษา พอสรุปได้คือ กลุ่มผู้รับคำปรึกษาให้ความสำคัญในด้านความรู้และด้านการแสดงออกมากกว่า (T = ๔๓ กับ ๔๒ และ T = ๔๑ กับ ๓๔ ตามลำดับ) ขณะที่ด้านทัศนคติ กลุ่มผู้ให้คำปรึกษาให้ความสำคัญมากกว่า (T = ๔๔ กับ ๔๖) สำหรับลักษณะด้านการแสดงออกทั้ง ๒ กลุ่มให้ความสำคัญเท่ากัน (T = ๔๔ กับ ๔๔)

ตาราง ๑๔ เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษาในสถานะการปรึกษาทางอาชีพ

หมวดปัญหาทางอาชีพ	N	ทัศนคติ			บุคลิก			การแสดงออก			ความรู้		
		f	%F	T	f	%P	T	f	%F	T	f	%P	T
Cl	๕๐๐	๑๑๕	๒๓	๔๓	๑๐๔	๒๑	๔๒	๑๑๕	๒๓	๔๓	๑๒๖	๓๓	๔๖
Cr	๕๐	๑๔	๒๘	๔๔	๖	๑๒	๓๘	๑๕	๓๐	๔๐	๑๖	๓๒	๔๘

ตาราง ๑๔ เป็นการเลือกตอบของลักษณะต่าง ๆ เกี่ยวกับหมวดปัญหาทางอาชีพของกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา และกลุ่มผู้รับคำปรึกษา จะเห็นว่า กลุ่มผู้รับคำปรึกษาให้ความสำคัญในคุณลักษณะด้านความรู้สูงที่สุด ($T = ๔๖$) รองลงไปได้แก่ ด้านทัศนคติ กับการแสดงออก ($T = ๔๓$) และให้ความสำคัญด้านบุคลิกต่ำสุด ($T = ๔๒$) สำหรับกลุ่มผู้ให้คำปรึกษาให้ความสำคัญด้านความรู้มากที่สุดเช่นกัน ($T = ๔๘$) รองลงไป ด้านทัศนคติกับการแสดงออก และด้านบุคลิก ($T = ๔๔, ๔๐$ และ ๓๘ ตามลำดับ) จะเห็นว่าทั้ง ๒ กลุ่ม ให้ความสำคัญด้านความรู้มากที่สุดเช่นเดียวกัน ขณะเดียวกัน ให้ความสำคัญด้านบุคลิกภาพต่ำสุดเช่นกัน

เปรียบเทียบในระหว่างแต่ละคุณลักษณะ ของทั้ง ๒ กลุ่ม จะพบว่า กลุ่มผู้รับคำปรึกษาให้ความสำคัญด้านบุคลิกกับการแสดงออกมากกว่ากลุ่มผู้ให้คำปรึกษา ($T = ๔๒$ กับ ๓๘ และ $T = ๔๓$ กับ ๔๐ ตามลำดับ) ขณะที่กลุ่มผู้ให้คำปรึกษาให้ความสำคัญคุณลักษณะด้านทัศนคติกับด้านความรู้มากกว่า กลุ่มผู้รับคำปรึกษา ($T = ๔๔$ กับ ๔๓ และ $T = ๔๘$ กับ ๔๖ ตามลำดับ)

- ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variation)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

A	แทน	Sources of Variation ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม
B	แทน	Sources of Variation ระหว่างเพศ
AB	แทน	Sources of Variation ระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๒ กับกลุ่มเพศ
W	แทน	Sources of Variation ภายใน
df	แทน	ชั้นแห่งความแปรปรวนอิสระ
SS	แทน	Sums of Squares
MS	แทน	Mean of Squares
*	แทน	นัยสำคัญที่ ๐.๐๕
**	แทน	นัยสำคัญที่ ๐.๐๑

ตาราง ๑๕ สัญลักษณ์ที่ใช้แสดงประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ ๒

เพศ	โรงเรียน ๑	โรงเรียน ๒	โรงเรียน ๓	โรงเรียน ๔	โรงเรียน ๕	ผู้ให้การศึกษา	
ชาย	X 1 X 2 ⋮ I 1,1 n 1,1	I 2,1 n 2,1	I 3,1 n 3,1	I 4,1 n 4,1	I 5,1 n 5,1	I 6,1 n 6,1	T 1 M 1
	X 1 X 2 ⋮ I 1,2 n 1,2	I 2,2 n 2,2	I 3,2 n 3,2	I 4,2 n 4,2	I 5,2 n 5,2	I 6,2 n 6,2	T 2 M 2
	S ₁	S ₂	S ₃	S ₄	S ₅	S ₆	G

ตาราง ๑๖ สัญลักษณ์ที่ใช้แสดงประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

Sources of Variation	df	SS	MS (SS / df)	F
A	a-1	SSA	MSA	MSA / MSW
B	b-1	SSB	MSB	MSB / MSW
AB	(a-1)(b-1)	SSAB	MSAB	MSAB / MSW
W	N - ab	SSW	MSW	
T	N - 1	SST		

ตาราง ๑๗ เปรียบเทียบความคาดหวังคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาด้านทัศนคติ

Sources of Variation	df	SS	MS	F
A	๕	๔๑๒.๕๑๖๗	๘๒.๕๔๓๓	๕.๕๘๗๕**
B	๑	๒๖.๔๑๓๖	๒๖.๔๑๓๖	๑.๘๒๐๔
AB	๕	๔๘.๑๔๑๐	๙.๖๒๒๑	๐.๖๕๑๘
W	๕๔๕	๙๕๖๖.๔๖๘๐	๑๘.๙๖๐๑	
Total	๕๕๑	๘๔๓๘.๕๓๕๓		

ตาราง ๑๗ เป็นการแสดงการเปรียบเทียบด้านทัศนคติ เพื่อหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๖ กลุ่ม และหาว่าแตกต่างกันระหว่างเพศซึ่งจะเห็นว่าการแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๖ กลุ่ม มีนัยสำคัญทางสถิติมากกว่า .๐๑ (ค่า $F = ๕.๕๘๗๕$) ซึ่งอาจสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง ๖ กลุ่ม ให้ความสำคัญด้านทัศนคติของผู้ให้คำปรึกษา ไม่เท่าเทียมกัน

เมื่อคำนวณค่าเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มแล้วพบว่า กลุ่มโรงเรียนสาธิตกวีวิทยาคม มีความแตกต่างทางด้านทัศนคติสูงสุด ($\bar{X} = ๑๔.๓๓๓$) รองลงมาได้แก่กลุ่มผู้ให้คำปรึกษา กลุ่มโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย กลุ่มโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย กลุ่มโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย และกลุ่มโรงเรียนพินิจวิทยาลัย ($\bar{X} = ๑๔.๐๖, ๑๓.๔๑๔, ๑๓.๘๗๕, ๑๓.๕๗๑$ และ ๑๒.๖๕๔ ตามลำดับ)

ตาราง ๑๔ เปรียบเทียบความแตกต่างคุณลักษณะของผู้นำคำปรึกษาชั้นบุคคลิก

Sources of Variation	df	SS	MS	F
A	๕	๑๕๒.๖๓๙๙	๓๐.๕๒๕๕	๒.๘๕๖๓ *
B	๖	๕๖.๖๔๑๖	๙.๖๑๐๒	๕.๓๐๖๖ *
AB	๕	๘๖.๕๔๖๖	๑๖.๕๔๘๔	๑.๕๓๖๖
T	๙๕๕	๕๔๕๓.๕๓๖๖	๑๐.๓๓๐๖	
Total	๙๖๖	๖๐๙๕.๕๓๓๘		

ตาราง ๑๔ เป็นการแสดงผลการเปรียบเทียบชั้นบุคคลิก เพื่อหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๖ กลุ่ม และความแตกต่างระหว่างเพศ จากตารางนี้จะเห็นว่ามี ความแตกต่างกันจริง ในระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๖ กลุ่ม นอกจากนี้ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ก็ยังมีความแตกต่างกันในชั้นบุคคลิก ซึ่งพบว่านี่สำคัญที่ ๐.๐๕ สำหรับความแตกต่างในระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๖ กลุ่ม เนื่องจาก $\bar{X}$ แล้วพบว่า กลุ่มโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย มีความแตกต่างชั้นบุคคลิกสูงสุด ($\bar{X} = ๑๒.๐๐๐$) รองลงไป กลุ่มโรงเรียนจิตรลดาวิทยาลัย กลุ่มโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กลุ่มโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม กลุ่มโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย และกลุ่มผู้นำคำปรึกษา ($\bar{X} = ๑๒.๐๑๖, ๑๑.๘๐๘, ๑๑.๙๓๓, ๑๐.๘๘๕$ และ ๙.๐๘๐ ตามลำดับ)

สำหรับความแตกต่างระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ถ้าพิจารณาจากเฉลี่ยรวมของเพศหญิงทั้ง ๖ กลุ่ม ได้ค่า ๖๕.๘๘๐ ขณะที่เพศชายค่าเฉลี่ยรวมมีค่า ๖๖.๐๔๖ ทำให้เห็นว่ากลุ่มเพศหญิงมีความคาดหวังชั้นบุคคลิกแตกต่างมากกว่า

ตาราง ๑๕ เปรียบเทียบความคาดหวังลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาก่อนการส่งออก

Sources of Variation	df	SS	MS	F
A	๕	๑๔๖.๘๖๖๖	๒๙.๓๗๓๓	๒.๐๙๗๖
B	๑	๕.๙๗๖๕	๕.๙๗๖๕	๐.๔๔๖๘
AB	๕	๒๕๘.๖๗๖๖	๕๑.๗๓๓๓	๓.๘๗๖๙**
W	๕๔๕	๗๖๐๘.๖๖๖๖	๑๓.๗๖๖๖	
Total	๕๕๑	๗๖๖๙.๙๖๖๖		

ตาราง ๑๕ เป็นการแสดงความเปรียบเทียบด้านการส่งออกเพื่อหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๖ กลุ่ม และความแตกต่างระหว่างเพศ จากตารางพบว่ามีความสำคัญที่ระดับ .๐๑ ซึ่งพอสรุปได้ว่ามีความแตกต่างกันแต่ละกลุ่มระหว่างเพศชายและเพศหญิง การตั้งลักษณะเหล่านี้สามารถตรวจสอบได้จากเส้นภาพ ซึ่งได้นำเสนอใน Diagram ที่ ๑ จากเส้นภาพพบว่าเพศชายให้ความสำคัญด้านการส่งออก มากกว่าเพศหญิง ๔ กลุ่ม คือ กลุ่มโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย กลุ่มโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย กลุ่มโรงเรียนนิรุฒวิทยาลัย และกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา

เพศหญิง เน้นความสำคัญมากกว่าเพศชายเพียงกลุ่มเดียว คือกลุ่มโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย สำหรับกลุ่มโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย เน้นความสำคัญด้านการส่งออกเท่ากันระหว่างเพศทั้งสอง

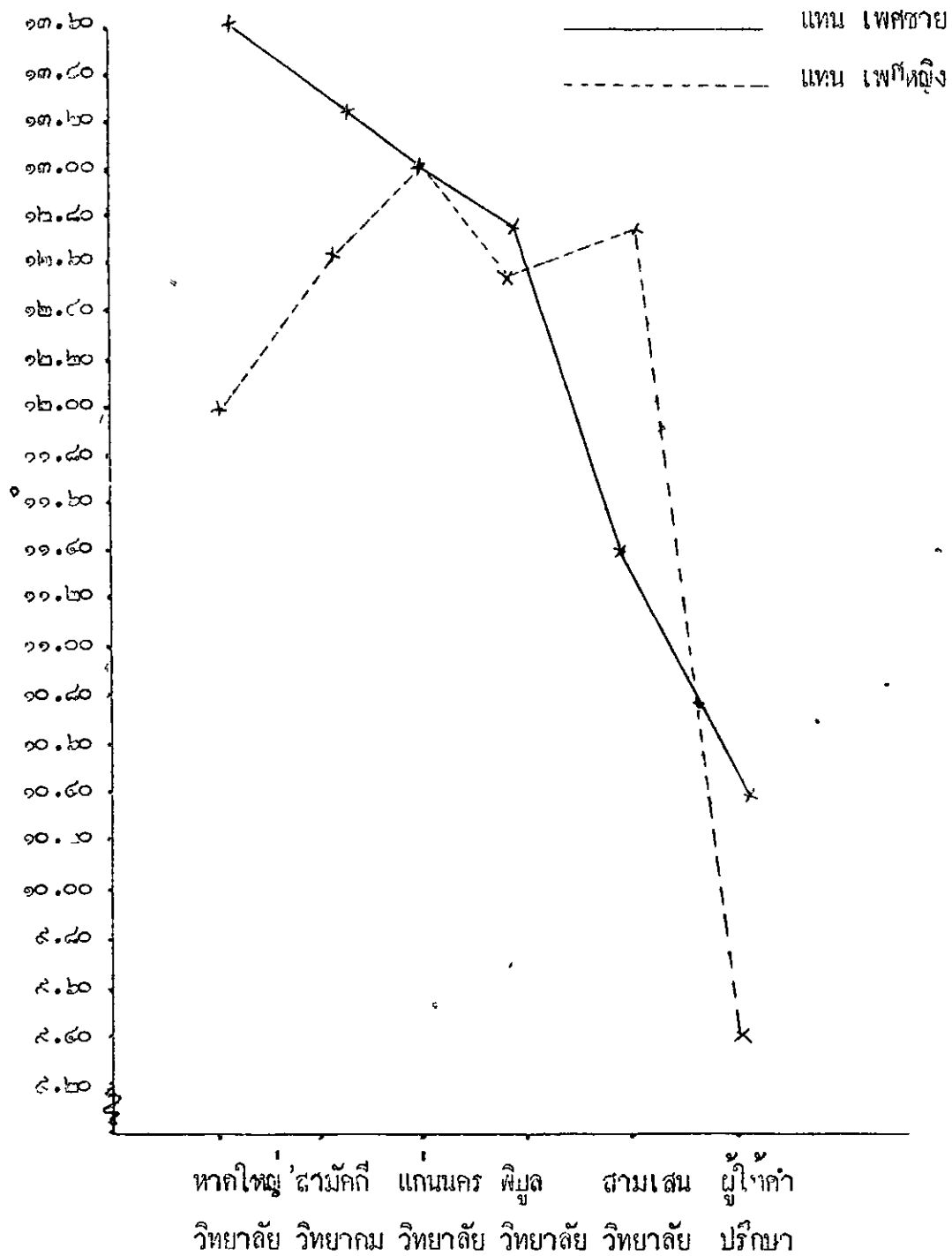

Diagram I. แสดงค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่าง ๆ ในด้านเกี่ยวกับการแสดงออก

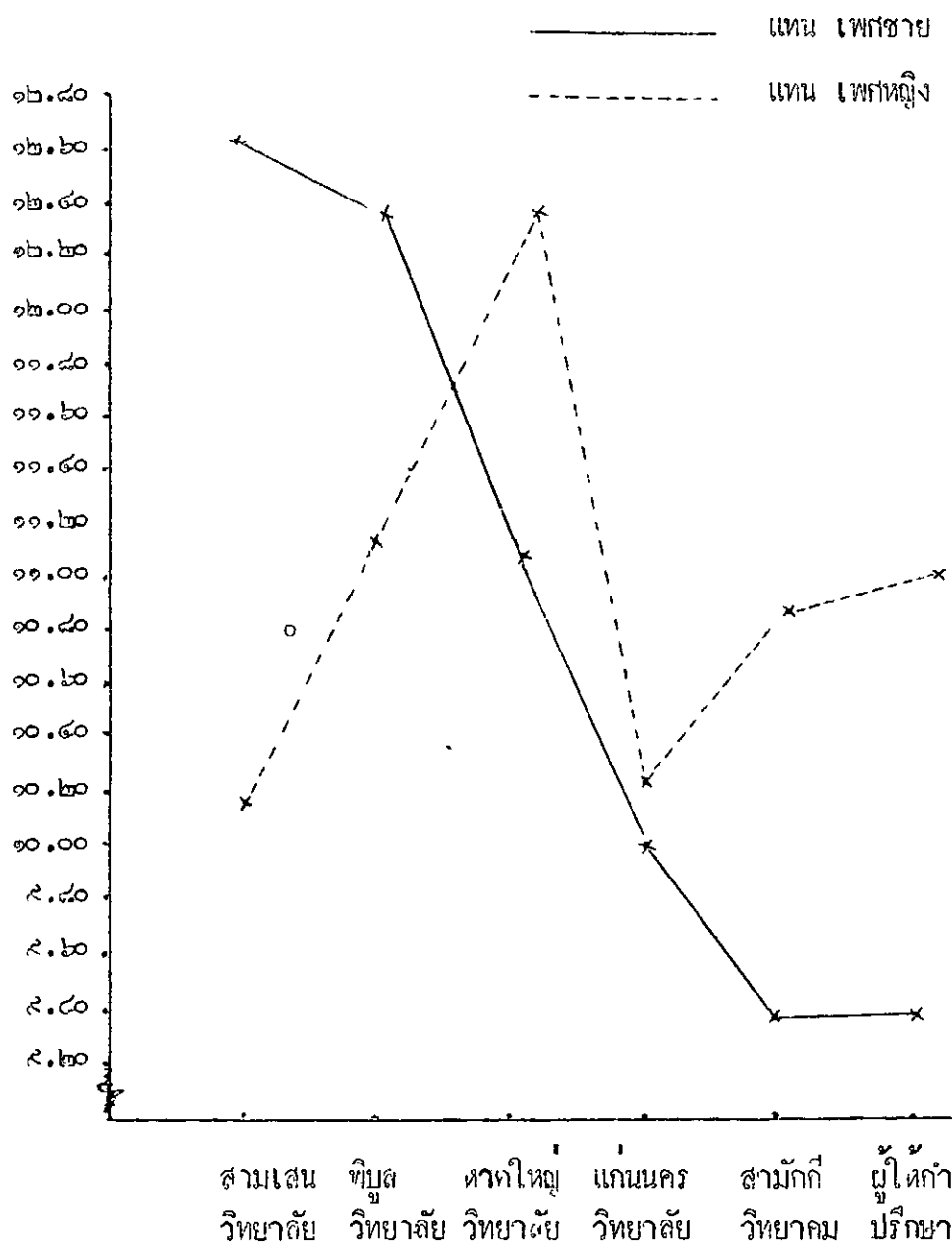

Diagram II. แสดงค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่าง ๆ ในด้านเกี่ยวกับความรู้

ตาราง ๒ เปรียบเทียบความถนัดทางคณิตศาสตร์ของผู้ให้คำปรึกษาก่อนความรู้

Sources of Variation	df	SS	MS	F
A	๕	๒๔๔.๕๘๓๓	๔๘.๙๑๖๖	๓.๕๓๓๒ **
B	๑	๐.๒๒๒๒	๐.๒๒๒๒	๐.๐๑๕๔
AB	๕	๓๓๓.๒๐๓๖	๖๖.๖๔๐๗	๑๐.๑๓๘๘ **
W	๕๔๕	๓๕๐๐.๐๔๕๖	๖.๔๓๖๓	
Total	๕๕๑	๔๐๗๘.๘๕๔๑		

ตาราง ๒ เป็นการแสดงเปรียบเทียบด้านความรู้ เพื่อหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๒ กลุ่ม และความแตกต่างระหว่างเพศ จากตารางนี้พบว่า มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มต่าง ๆ และมีความแตกต่างในระหว่างเพศในแต่ละกลุ่มด้วย โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ ซึ่ง Diagram ที่ ๒ แสดงเส้นภาพพอสรุปได้คือ เพศชายเน้นความสำคัญด้านความรู้มากกว่าเพศหญิง ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย และกลุ่มโรงเรียนพินิจวิทยาลัย ขณะที่เพศหญิงให้ความสำคัญมากกว่าเพศชายถึง ๔ กลุ่ม คือ กลุ่มโรงเรียนหาคีไพวิทยลัย กลุ่มโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย กลุ่มโรงเรียนสภักดีวิทยาคม และกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา

นอกจากนี้ ในระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม ยังมีความแตกต่างกันโดยกลุ่มโรงเรียนพินิจวิทยาลัยได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด (๑๑.๕๖) รองลงไปคือ กลุ่มโรงเรียนหาคีไพวิทยลัย กลุ่มโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กลุ่มโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย กลุ่มผู้ให้คำปรึกษา และกลุ่มโรงเรียนสภักดีวิทยาลัย ($\bar{X} = ๑๑.๕๖, ๑๑.๓๐๐, ๑๐.๑๓๖, ๑๐.๑๕๐$ และ ๑๐.๐๐๘ ตามลำดับ)

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย ๓ ประการ คือ

๑. เพื่อศึกษาความคาดหวัง ของผู้รับคำปรึกษาที่ปรึกษาคู่คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา ว่าคาดหวังให้ผู้ให้คำปรึกษาที่ปรึกษาคู่คุณลักษณะอย่างไรมากที่สุด คือในด้านทัศนคติ บุคลิก การแสดงออก และความรู

๒. เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้ให้คำปรึกษาที่ปรึกษาคู่คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา ว่าคาดหวังให้ผู้ให้คำปรึกษาที่ปรึกษาคู่คุณลักษณะอย่างไรมากที่สุด คือในด้านทัศนคติ บุคลิก การแสดงออก และความรู

๓. เพื่อศึกษาความแตกต่างของคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาในด้านทัศนคติ บุคลิก การแสดงออก และความรู ตามความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษา ในแต่ละหมวดปัญหาทั้ง ๕ หมวด

กลุ่มตัวอย่าง

๑. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา ๒๕๑๔ จากโรงเรียนมัธยมแบบ ประสม ๕ แห่ง จำนวน ๕๐๐ คน ซึ่งได้แก่โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย จังหวัดสงขลา โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จังหวัดเชียงราย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี และโรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

๒. ผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งสำเร็จปริญญาโท สาขาการแนะแนวจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน ๔๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชุดเดียว ประกอบด้วยคำถาม ๔๔ ข้อ ซึ่งเป็นสถานการณ์ของปัญหาที่สับสนวุ่นวาย และแต่ละข้อมีคำตอบซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาให้เลือกตอบ ๔ ข้อ คือ ข้อยกเว้นแต่ละด้าน ทักษะการตัดสินใจ การแสดงออก และความรู้ โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง ให้ดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

๑. ผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย จำนวน ๕๐ คน โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Open ended questionnaire) ให้นักเรียนเขียนลักษณะผู้ให้คำปรึกษาที่นักเรียนต้องการ ให้นักเรียนเขียนในบางที่สุดเท่าที่นักเรียนคิดว่าผู้ให้คำปรึกษาควรเป็น

๒. รวบรวมจากลักษณะต่าง ๆ ที่ครูแนะแนวในส่วนกลาง ๖๖ คน ที่เข้ารับการอบรมระดับภูมิภาค แสดงความคิดเห็นมา ซึ่ง สุธีรพันธุ์ กรลักษณะ (๒๕๑๘) เป็นผู้รวบรวม

๓. นำลักษณะต่าง ๆ ที่รวบรวมจากข้อ ๑ และ ๒ แยกเป็นคุณลักษณะ ๔ ด้าน คือ ด้านทักษะการตัดสินใจ ด้านบุคลิก ด้านการแสดงออก และด้านความรู้

๔. จัดลำดับความสำคัญของคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา ในสถานการณ์ต่าง ๆ ของปัญหา โดยแบ่งปัญหาที่คนทั่วไปจะประสบเป็น ๕ หมวด โดยแยกตามแบบสอบถาม The Mooney Problem Check Lists (Gordon and Mooney, 1950) สำหรับหมวดปัญหาทั้ง ๕ ได้แก่

- ๔.๑ ปัญหาสุขภาพ (Health)
- ๔.๒ ปัญหาทางเศรษฐกิจ (Economic Security)
- ๔.๓ ปัญหาการปรับปรุงตัว (Self Improvement)
- ๔.๔ ปัญหาทางบุคลิกภาพ (Personality)
- ๔.๕ ปัญหาทางครอบครัว (Home and Family)
- ๔.๖ ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ (Courtship)
- ๔.๗ ปัญหาเรื่องเพศ (Sex)

๔.๔ ปัญหาทางศาสนา (Religion)

๔.๕ ปัญหาทางอาชีพ (Occupation)

๕. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นทั้ง ๔๔ ข้อ ไปทำการทดลองสอบ (Pretest)

กับนักเรียนโรงเรียนศาสนศึกษาวิทยาลัย จำนวน ๑๐๐ คน เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่นและ

ปรับปรุงให้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วิธีการทางสถิติ

๑. หาค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลทุกกลุ่มจากแบบสอบถาม

๒. แปลงความถี่เป็นคะแนนมาตรฐาน (Percentile และ T - Score) เพื่อนำมาเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษา ในสถานการณ์แต่ละหมวดปัญหา ทั้ง ๔ หมวด

๓. เปรียบเทียบความคาดหวังระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ผู้รับคำปรึกษาทั้ง ๕ กลุ่ม โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variation)

๔. เปรียบเทียบความคาดหวังระหว่างกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา กับกลุ่มผู้รับคำปรึกษา ทั้ง ๕ กลุ่ม โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variation)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ผู้รับคำปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษา มีความคาดหวังในคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ปัญหาทั้ง ๔ หมวด

๑.๑ ผู้รับคำปรึกษามีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านทัศนคติต่ำกว่าผู้ให้คำปรึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = 5.5875$)

๑.๒ ผู้รับคำปรึกษาที่มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านบุคลิกสูงกว่าผู้ให้คำปรึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๑.๓ ผู้รับคำปรึกษาที่มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านการแสดงออกสูงกว่าผู้ให้คำปรึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๑.๘ ผู้รับคำปรึกษาที่มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านความรู้สูงกว่าผู้ให้คำปรึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = 3.9332$)

๒. ผู้รับคำปรึกษาเพศหญิงกับผู้รับคำปรึกษาเพศชาย มีความคาดหวังในคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา ในสถานการณ์ปัญหาทั้ง ๕ หมวด

๒.๑ ผู้รับคำปรึกษาเพศหญิง มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านทัศนคติต่ำกว่าผู้รับคำปรึกษาเพศชาย ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๒.๒ ผู้รับคำปรึกษาเพศหญิงมีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านบุคลิก สูงกว่าผู้รับคำปรึกษาเพศชาย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($F = 5.3066$)

๒.๓ ผู้รับคำปรึกษาเพศหญิง มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านการแสดงออกต่ำกว่าผู้รับคำปรึกษาเพศชาย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = 3.8707$)

๒.๔ ผู้รับคำปรึกษาเพศหญิง มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านความรู้ ต่ำกว่าผู้รับคำปรึกษาเพศชาย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = 10.1388$)

๓. ผู้ให้คำปรึกษาหญิงกับผู้ให้คำปรึกษาชาย มีความคาดหวังในคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา ในสถานการณ์ปัญหาทั้ง ๕ หมวด

๓.๑ ผู้ให้คำปรึกษาหญิง มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านทัศนคติ ต่ำกว่าผู้ให้คำปรึกษาชาย ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๓.๒ ผู้ให้คำปรึกษาหญิง มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านบุคลิก สูงกว่าผู้ให้คำปรึกษาชาย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($F = 5.3066$)

๓.๓ ผู้ให้คำปรึกษาหญิง มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านการแสดงออกต่ำกว่าผู้ให้คำปรึกษาชาย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = 3.8707$)

๓.๔ ผู้ให้คำปรึกษาหญิง มีความคาดหวังในคุณลักษณะด้านความรู้ สูงกว่าผู้ให้คำปรึกษาชาย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F = 10.1388$)

๔. ผู้รับคำปรึกษา มีความคาดหวังคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ปัญหาทั้ง ๕ หมวด ทางด้านทัศนคติสูงสุด รองไปด้านการแสดงออก ด้านบุคลิก และด้านความรู้ ตามลำดับ

๕. ผู้ให้คำปรึกษามีความคาดหวังคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ทั้ง ๕ หมวดทางด้านทัศนคติสูงสุด รองไปด้านความรู้ ด้านการแสดงออก และด้านบุคลิกตามลำดับ

๖. มีความแตกต่างกัน ในระหว่างกลุ่มผู้รับคำปรึกษาในแต่ละภาค คือ คุณลักษณะด้านความรู้ กลุ่มโรงเรียนในมหาวิทยาลัยซึ่งอยู่ในภาคกลาง ให้ความคาดหวังสูงสุด ด้านทัศนคติ กลุ่มโรงเรียนสาธิตศรีวิชัย ซึ่งอยู่ในภาคเหนือ ให้ความคาดหวังสูงสุด ด้านทัศนคติ กลุ่มโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย ซึ่งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้ความคาดหวังสูงสุด และด้านการแสดงออก กลุ่มโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัยซึ่งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้ความคาดหวังสูงสุด

การอภิปรายผล

จากสมมุติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งเอาไว้ว่าผู้รับคำปรึกษามีความคาดหวังคุณลักษณะด้านทัศนคติ และด้านความรู้ต่ำกว่าผู้ให้คำปรึกษา ส่วนด้านบุคลิก และด้านการแสดงออก จากหวังสูงกว่าผู้ให้คำปรึกษา แต่ผลการวิจัยปรากฏว่าทางด้านทัศนคติ บุคลิก และการแสดงออกเป็นไปตามสมมุติฐาน ส่วนในด้านความรู้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน คือผู้รับคำปรึกษาคาดหวังด้านทัศนคติต่ำกว่าผู้ให้คำปรึกษา และคาดหวังด้านบุคลิก และการแสดงออกสูงกว่าผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งอาจเป็นไปได้ที่ว่า ผู้รับคำปรึกษาต้องการความเชื่อมั่น ความศรัทธา ความเห็นอกเห็นใจจากผู้ให้คำปรึกษา จึงมองคุณลักษณะผู้ให้คำปรึกษาด้านความรู้ ด้านบุคลิก และด้านการแสดงออกสูง และเหตุที่ผู้ให้คำปรึกษามีความคาดหวังคุณลักษณะด้านทัศนคติสูงกว่าผู้รับคำปรึกษานั้น อาจเป็นเพราะเห็นว่าผู้ให้คำปรึกษามีประสบการณ์สูง และผ่านการฝึกฝนอบรมมากกว่าจึงมีความเข้าใจว่า ความกตัญญู ตลอดจนความเชื่อและศรัทธาต่าง ๆ เป็นสิ่งสำคัญที่สุดมากกว่าคุณลักษณะด้านอื่น ๆ เพราะถ้าหากผู้ที่จะเข้ามาฝึกฝนอบรมเป็นผู้ให้คำปรึกษา ไม่น่าจะมีความเชื่อมั่นในการให้คำปรึกษาว่าเป็นสิ่งที่มีส่วนช่วยแก้ปัญหาชีวิตของเราได้ หรือมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้รับคำปรึกษาแล้ว ถึงแม้จะผ่านการศึกษาสูง บุคลิกดี การแสดงออกที่เป็นที่ประหม่า ใจคนอื่นอย่างลึกซึ้ง ย่อมจะไม่อาจารณเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดีได้ หรือถ้าเป็นได้ก็อาจไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร) ซึ่งโรเจอร์ (Rogers, 1961) เองก็ถึงกับกล่าวว่า ทัศนคติ และความรู้สึกนึกคิดของผู้ให้คำปรึกษาทางทางที่สำคัญ หาใช่ทฤษฎีของเขาไป

เสกรน และริกกีโอ (Strangers and Riccio, 1970) ซึ่งหาการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มาโดยเฉพะก็ยอมรับและถือว่าทัศนคติเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับผู้ให้คำปรึกษา และมีผู้ที่ศึกษาอีกหลายคนเห็นว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยนี้ อาทิเช่น เลสเซอร์ (Lesser, 1961) โนดส์ และ เซอร์ทเซอร์ (Knowles and Shurtzer, 1965) เป็นต้น

จากผลการวิจัย คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาในสถานการณ์ทั้ง ๕ หมวด ปรากฏว่ามีความแตกต่างกันจริงตามสมมุติฐาน ทั้งเช่นในสถานการณ์ที่ต่างกันอย่างเด่นชัดคือหมวดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และปัญหาทางเพศ (จากตาราง ๑๑ และ ๑๒) จะเห็นว่ากลุ่มผู้ให้คำปรึกษาให้ความสำคัญทางด้านความรู้สูงกว่าด้านอื่น ๆ และสูงกว่ากลุ่มผู้รับคำปรึกษา ซึ่งน่าจะสนับสนุนได้ กลุ่มผู้ให้คำปรึกษาตระหนักถึงการให้คำปรึกษาในเรื่อง ปัญหาทางเพศเป็นเรื่องสำคัญมาก ผู้ให้คำปรึกษาที่ดีจำเป็นต้องมีความรู้ทางแขนงนี้ลึกซึ้งและถูกต้องพอสมควร ไม่เช่นนั้นการให้คำปรึกษาจะเป็นเหตุทำให้เกิดผลเสียหรือเป็นภัยต่อผู้รับคำปรึกษาอย่างร้ายแรง เพราะในลักษณะสังคมไทยเรายังไม่ค่อยยอมรับการให้ความรู้ทางเพศศึกษาแก่เยาวชน และนอกจากนั้นคนไทยมักจะถือว่าปัญหาทางเพศเป็นเรื่องที่น่าอับอาย ควรที่จะปิดบังซ่อนเร้น หรือเก็บกดเอาไว้ การไปบอกเล่าหรือปรึกษาใคร่ขอรับคำแนะนำเสียแก่ผู้ประสบปัญหานั้น ๆ

ส่วนทางด้านกลุ่มผู้รับคำปรึกษา ผลปรากฏว่าในสถานการณ์หมวดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และปัญหาทางเพศ กลุ่มผู้รับคำปรึกษาให้ความสำคัญทางด้านบุคลิกและด้านการแสดงออกรองลงมา ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่ากลุ่มผู้รับคำปรึกษายังเยาว์วัยอยู่จึงมองเห็นว่าคนที่บุคลิกดีชอบเป็นที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจ สาบารถที่จะเก็บความลับของตนได้ จึงมีความสนใจที่จะเล่าเรื่องที่ตนไปกล้าเล่าให้ผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่ทางบ้านฟัง เพราะเด็กไทยส่วนใหญ่มักจะถูกอบรมว่าปัญหาทางเพศเป็นเรื่องเสื่อมเสีย และควรที่จะปกปิดไว้เป็นความลับ ไม่สมควรจะบอกเล่าให้ใครฟัง จึงทำให้เกิดการเก็บกดทางเพศขึ้น ดังนั้นคนที่บุคลิกดีมีความเป็นกันเอง ผู้รับคำปรึกษาย่อมจะสนใจที่จะระบายความในใจที่ตนจำต้องเก็บกดเอาไว้ เพราะชนบทรอบเบียดประเพณีไทยมีอิทธิพลก่อปัญหาทางเพศของเยาวชนไทยมาก

เมื่อพิจารณาถึงเพศในระหว่างกลุ่มผู้รับคำปรึกษา เช่นเดียวกัน ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานเอาไว้ว่า ผู้รับคำปรึกษาชายมีความคาดหวังคุณลักษณะด้านทัศนคติ ด้านบุคลิก และด้านความรู้สูงกว่าผู้รับคำปรึกษาหญิง ซึ่งจากผลการวิจัยก็พบว่า ด้านทัศนคติ ด้านการแสดงออก และด้านความรู้ กลุ่มผู้รับคำปรึกษาชายให้ความคาดหวังสูงกว่าผู้รับคำปรึกษาหญิง อัน

เป็นไปตามสมมุติฐาน สำหรับด้านบุคลิก กลุ่มผู้รับปริญญาหญิงให้ความคาดหวังสูงกว่ากลุ่มผู้รับ
 คำประกาศนียบัตร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฟาร์สัน (Farson, 1954) ที่สรุปว่าผู้ให้
 คำประกาศนียบัตรที่มีบุคลิกที่สุภาพเรียบร้อย นุ่มนวล ไวในการรับรู้ความรู้สึก และใส่ใจกับทัศนภาพ
 กับบุคคลอื่น ๆ เป็นอย่างดี ผลจากการวิจัยนี้ทำให้เห็นภาพจริงของผู้ให้คำประกาศนียบัตร ในความคาดหวังของผู้
 รับคำประกาศนียบัตรว่า การเป็นบุคคลที่มีทัศนคติที่ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ และการฝึกฝนทาง
 ด้านการให้คำประกาศนียบัตรอย่างถี่ เพราะเขาเหล่านั้นย่อมมีความเป็นกลางมากกว่าเพศหญิง ในการ
 มองลักษณะบุคคลอื่น ขณะที่ผู้รับคำประกาศนียบัตรต้องการผู้ให้คำประกาศนียบัตรที่มีบุคลิกที่เป็นที่น่าเชื่อถือ และ
 มีความต้องการแสดงออกให้เห็นออกเห็นใจ เข้าใจคน และต้องการความอบอุ่นมากกว่าเพศชาย

สำหรับด้านผู้ให้คำประกาศนียบัตรและหญิง มีความคาดหวังต่อกฎลักษณะของที่ประกาศนียบัตร
 สมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ ผู้ให้คำประกาศนียบัตร มีความคาดหวังต่อกฎลักษณะด้านทัศนคติ ด้านบุคลิก และ
 ด้านความรู้สูง ขณะที่ผู้ให้คำประกาศนียบัตรให้ความคาดหวังต่อกฎลักษณะด้านการแสดงออกสูง ซึ่งผล
 การวิจัยพบว่า กฎลักษณะด้านทัศนคติ และด้านการแสดงออก ผู้ให้คำประกาศนียบัตรมีความคาดหวัง
 สูงกว่าผู้ให้คำประกาศนียบัตร ส่วนผู้ให้คำประกาศนียบัตรมีความคาดหวังด้านบุคลิกและด้านความรู้สูงกว่า
 ผู้ให้คำประกาศนียบัตร ซึ่งสอดคล้องเช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ฟาร์สัน (Farson, 1954) และของ
 แม็กเคลน (McClain, 1968)

เมื่อพิจารณาระหว่างกลุ่มผู้ให้คำประกาศนียบัตรและกลุ่มผู้รับคำประกาศนียบัตร มาเปรียบเทียบโดยแยกพิจารณา
 ตามเพศ จะเห็นว่าผู้รับคำประกาศนียบัตรชายและผู้ให้คำประกาศนียบัตรชาย มีความคาดหวังด้านทัศนคติ และด้าน
 การแสดงออก สูงกว่าผู้รับคำประกาศนียบัตรหญิง และผู้ให้คำประกาศนียบัตรหญิงเหมือนกัน เช่นเดียวกันด้านบุคลิก
 ผู้รับคำประกาศนียบัตรหญิงและผู้ให้คำประกาศนียบัตรหญิง ให้ความคาดหวังสูงกว่าเหมือนกัน สำหรับด้านความรู้
 ผู้ให้คำประกาศนียบัตรชายให้ความคาดหวังต่ำกว่าผู้ให้คำประกาศนียบัตรหญิง ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่า ในลักษณะ
 สังคมไทย เพศหญิงมักจะต้องการยอมรับที่การศึกษาสูงกว่า และโดยทั่วไปเพศหญิงมักจะขาดโอกาส
 ในการพบปะสังสรรค์กับเพศตรงข้ามน้อยกว่าเพศชาย ดังนั้นผู้ให้คำประกาศนียบัตรจึงคาดหวังลักษณะ
 ด้านความรู้สูงกว่าผู้ให้คำประกาศนียบัตรชาย แต่สำหรับผู้รับคำประกาศนียบัตรชาย ให้ความคาดหวังสูงกว่าผู้ให้คำ
 ประกาศนียบัตรชาย

ในระหว่างคุณลักษณะทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านบุคลิก ด้านทัศนคติ ด้านการแสดงออก และด้านความรู้ ตามสมมุติฐานว่า กลุ่มผู้รับคำปรึกษาจะให้ความคาดหวังด้านการแสดงออกสูงกว่าคุณลักษณะด้านอื่น ๆ และผู้ให้คำปรึกษาจะให้ความคาดหวังด้านทัศนคติสูงกว่าคุณลักษณะด้านอื่น ๆ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้รับคำปรึกษาให้ความคาดหวังด้านทัศนคติสูงสุด สำหรับด้านการแสดงออก กลุ่มผู้รับคำปรึกษาให้ความคาดหวังเป็นอันดับสอง ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ด้านกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา คุณลักษณะด้านทัศนคติให้ความคาดหวังสูงสุด ซึ่งจะเห็นว่าทั้งกลุ่มผู้รับคำปรึกษา และกลุ่มผู้ให้คำปรึกษา ให้ความคาดหวังคุณลักษณะด้านทัศนคติสูงสุดเช่นกัน ซึ่งโรเจอร์ (Roger, 1961) ก็ได้แสดงความคิดเห็นว่า "ขั้นตอนการดำเนินงานและเทคนิคการให้คำปรึกษานั้นสำคัญน้อยกว่าทัศนคติ แต่ควรตระหนักว่า ทัศนคติและขั้นตอนการดำเนินงานของผู้ให้คำปรึกษาแต่ละคนมีผลต่อความรู้สึของผู้รับคำปรึกษาแตกต่างกันไป"

เป็นที่น่าสังเกตว่า ในระหว่างกลุ่มผู้รับคำปรึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งเป็น ๕ โรงเรียน คือ โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย โรงเรียนหาคะใหญ่วิทยาลัย และโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานว่ามีความแตกต่างกันในการคาดหวังคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

- ด้านการแสดงออก กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย ให้ความคาดหวังสูงสุด อาจเป็นไปได้ที่เข้าเด็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือบางส่วนขาดความเสถียรภาพของโอกาสทางการศึกษา มีอัตราการเข้าเรียนและอัตราการเรียนต่อ ต่ำกว่าในภาคอื่น ๆ อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คน สูงสุด และครูมีวุฒิน้อย (โครงการวิจัยว่าระหว่างกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๐๙ : ๔๖ - ๔๙) ทำให้มีความคาดหวังคุณลักษณะด้านการแสดงออกสูง แทนที่จะคาดหวังคุณลักษณะด้านความรู้ เนื่องจากขาดทรัพยากรเฉพาะด้านนี้มากกว่าภาคอื่น ๆ

- ด้านทัศนคติ กลุ่มโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม ให้ความคาดหวังสูงสุด ซึ่งมีแนวโน้มที่เป็นไปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม และค่านิยมของประชาชนทางภาคเหนือ (การปฏิรูปการศึกษา, ทร. สืบพันธุ์ เกตุทัต, ๒๕๐๘ : ๒๐ - ๔๐) มีส่วนทำให้มีความคาดหวังด้านทัศนคติสูง

— ด้านความรู้ กลุ่มโรงเรียนวิสุทธิวิทยาลัย ซึ่งอยู่ในภาคกลางให้มีความคาดหวังสูงสุด เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่สัมพันธ์กับการศึกษา และเด็กในภาคกลางมีโอกาสทางการศึกษากว่า อัตรานักเรียนต่อครู ๑ คนค่า ครูมีวุฒิดีมาก ทำให้เกิดความเข้าใจในทฤษฎีทาง ความรู้เฉพาะทางได้ดีกว่า

— ด้านบุคลิก กลุ่มโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย ให้มีความคาดหวังสูงสุด ซึ่งสาเหตุ ก่อเกิดถึงกับด้านการแสดงออก

จากการเปรียบเทียบในแต่ละภาค พบว่ามีความแตกต่างกันจริงตามสมมุติฐาน เนื่อง จากสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับการศึกษาของภาคต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน (การปฏิรูปการศึกษา, ดร. ธิปไตย เกตุทัต, ๒๕๑๘ : ๕๑ - ๗๒) และขาดความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา (โครงการวิจัยระหว่างกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๑๗ : ๔๖ - ๔๘)

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

๑.๑ เพื่อให้เข้าใจในผลที่พบในการวิจัยครั้งนี้ ควรทำการวิจัยซ้ำอีกในเรื่องนี้ โดยปรับปรุงแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ให้ดีขึ้น

๑.๒ ควรทำการศึกษาโดยเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างผู้รับคำปรึกษาจากนักเรียนมาเป็น กลุ่มผู้ประกอบการอื่น ๆ เพื่อดูความคาดหวังของผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ ว่าคาดหวังในคุณลักษณะ ของผู้ให้คำปรึกษาอย่างไรบ้าง

๑.๓ เพื่อให้เข้าใจในผลการวิจัยนี้ควรทำการวิจัยซ้ำอีกในเรื่องนี้ โดยเปลี่ยนแปลง ทั้งจำนวนกลุ่มตัวอย่างและตัวแปร เช่น ภูมิภาค ระดับชั้น และประเภทของโรงเรียน

๒. การนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์

๒.๑ ผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏออกมาว่า ทั้งกลุ่มผู้รับคำปรึกษา กับกลุ่มผู้ให้คำ ปรึกษา คาดหวังคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาทางด้านทัศนคติสูงสุด ดังนั้นจะนำผลการวิจัยนี้

ไปใช้เป็นแนวทางในการคัดเลือกบุคคลที่เข้ามาทำงานด้านแนะแนว รวมทั้งการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้าศึกษามอบรับในสาขาการแนะแนวและให้คำปรึกษา โดยพึงตั้งต้นทัศนคติเป็นอันดับแรกก่อนดำเนินการอื่น ๆ

๒.๒ อาจจะนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะของครูแนะแนว หรือผู้ให้คำปรึกษา โดยวางแนวทางในการฝึกฝนอบรมเพื่อเติบโตตามผลการวิจัย

๒.๓ ผู้ที่ทำหน้าที่ทางการแนะแนว หรือให้คำปรึกษายู่แล้วจะได้อะไรข้อเท็จจริงจากการวิจัย ในเรื่องของความเข้าใจของนักเรียน ต่อคุณลักษณะของครูแนะแนว หรือผู้ให้คำปรึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงบุคลิก ลักษณะ ของตนเอง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกษศิริ บุญสิงห์ นี้คือเรื่องของแนะแนว เอกสารประกอบการอบรมครูแนะแนว รุ่น ๑
กองแนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๑๔.
- ชาราท จาตุประยูร การศึกษาเปรียบเทียบความคาดหวังระหว่างครูและนักเรียนในโรงเรียน
มัธยมแบบประสม ในภาคเหนือที่ปัจจัยลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา และการเปลี่ยนแปลง
ความคาดหวังของนักเรียนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลง ปรินิพนธ์ กค.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๔, ๗๒ หน้า.
- ชญ แสงศักดิ์ การแนะแนวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ เอกสารประกอบ
การสัมมนาครูใหญ่ และอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนราชการภาคจักร ๗ - ๕
เมษายน ๒๕๑๔ โรงพิมพ์คุรุสภา ๒๕๑๔, ๒๒๔ หน้า.
- สมนึก บำรุง "บทบาทของการแนะแนวในการพัฒนาประเทศ" วารสารแนะแนว ๒๖ :
๖ - ๑๒ เมษายน - พฤษภาคม ๒๕๑๖.
- สง่า เขยประเสริฐ "บริการแนะแนวของโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย" วารสารแนะแนว
๒๔ - ๓๐ : ๖๒ - ๖๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ - มกราคม ๒๕๑๗.
- สวัสดิ์ สุวรรณอักษร "ความรู้เรื่องการแนะแนว" วารสารแนะแนว ๕ : ๔ - ๕
เมษายน - มิถุนายน ๒๕๑๒.
- สุกิจ นิมมานเหมินทร์ เอกสารประกอบการสัมมนาครูใหญ่ - อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนมัธยม
ศึกษาทั่วราชอาณาจักร ๗ - ๕ เมษายน ๒๕๑๔ โรงพิมพ์คุรุสภา ๒๕๑๔.
- สุชาติ ถิระวัฒน์ "การวัดบริการแนะแนวในโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย" วารสารแนะแนว
๒๕ - ๓๐ : ๕๔ - ๖๐ ตุลาคม ๒๕๑๖ - มกราคม ๒๕๑๗.
- สุโท เจริญสุข "หลักการปฏิบัติการแนะแนวในโรงเรียน" วารสารแนะแนว ๔ : ๑๔ -
๓๓ มกราคม - มีนาคม ๒๕๑๖.

สุดใจ เหล่าสุนทร และคณะ "สรุปการอภิปราย และตอบปัญหาทั่วไปเกี่ยวกับแนวคิดใหม่ในการบริหารงานแนะแนว" เอกสารประกอบการสัมมนาครูใหญ่ และอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วราชอาณาจักร ๗ - ๕ เมษายน ๒๕๐๘ โรงพิมพ์กุศลภา ๒๕๐๘, ๒๒๔ หน้า.

อัมพร ปิสุข คำกล่าวรายงานเปิดการอบรมครูแนะแนวระดับผู้จัดพิมพ์ เอกสารเผยแพร่ของ กองแนะแนว กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๐๘.

อำไพ บุรณฤกษ์ การแนะแนวเบื้องต้น แผนกการฝึกหัดวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๐๘.

Andrew, Dean C., and Willy, Ray Deverl, Administration and Organization of the Guidance Program, Horger & Brother, New York, 1958, pp. 136.

Bare, C.E., "Relationship of Counselor's Personality to Selected Counseling Success Criteria" The Journal of Counseling Psychology 14 : 419 - 425, Summer, 1967.

Cronbach, Lee. J., Principles of Educational Measurement, 1964, p. 407-426.

Dickstein, Robert, Preferred Counselor Characteristics as Expressed by Secondary School Students, Doctor's thesis, University of Idaho, 1971, 75 pp.

Edwards, Allen. L., Experimental Design in Psychological Research Holt Rinehart and Winston, Inc., New York, 1968, p. 371 - 426.

Farson, R.E., "The Counselor Is a Woman" The Journal of Counseling Psychology, 1 : 221 - 223, Spring, 1954.

Ferguson, George, A., Statistical Analysis in Psychology and Education, McGraw-Hill Book Co., New York, 1966., p. 108 - 171 and 200 - 256.

Fuller, Daniel W. and Bernard, Harold W., Counseling : Content and Process, Science Research Associate, Inc., 1968, p. 161 - 167.

- Hatch, Raymond. H., and Steffire, Beford, Administration of Guidance Services, Prentice - Hall Inc., New Jersey, 1958, p. 51 - 58.
- Jones, Arther. J. Principles of Guidance, McGraw-Hill, New York, 1951, 559 pp.
- Kerr, W.D., "High school Counselor and College Information" Journal of College Student Personnel, 5 : 45 - 48, 1963.
- Kiesow, A.H., "A Professional Approach to the Information in Counselor Education" Counselor Education and Supervision, 2 : 131 - 136, 1963.
- Kriedberg, Gerold, Norman, The Role of the High School Counselors as Percieved by Administrators Counselors Teachers and Student and Measured by the Semantic Differential Technique, Doctor's thesis, Boston College, 1972, 145 pp.
- Lesser, William M., "The Relationship between Counseling Process and Empathic Understanding" The Journal of Counseling Psychology, 8 : 330 - 336, Summer, 1961.
- Lister, J.L., "Counselor experiencing : The implications for supervision", Counselor Education and Supervision, 5 : 55 - 60, 1966.
- McClain, E.W., "Sixteen Personality Factor Questionnaire Scores and Success in Counseling" The Journal of Counseling Psychology, 16 : 492 - 496 , Summer, 1968.
- McQuary, J.P., "Preferred Counselor Characteristics : Preliminary Investigation" Counselor Education and Supervision, 3 : 145 - 148, 1964.

- Miller, Theodore, K., "Characteristics of Perceived helpers" The Personnel and Guidance Journal, 43 : 637 - 691, March, 1965.
- Milliken, R.L., "The Counselor as an Actor" Counselor Education and Supervision, 5 : 44 - 48, 1965.
- Rogers, C.R., On Becoming a Person, Boston : Houghton Mifflin, 1961, 304 pp.
- Rosen, Albert., "Client Preferences : An Overview of the Literature" The Personnel and Guidance Journal, 45 : 785 - 789, April, 1967.
- Skinner, B.F., Science and Human Behavior, New York : Macmillan, 1953, p. 211 - 236.
- Stranges, R.J., & Riccio, A.C. "Counselor Preferences for Counselors : Some Implications for Counselor Education" Counselor Education and Supervision, 10 : 39 - 45, Fall, 1970.
- Suteraphan Karalakahana "A Comparative analysis of Minimum Behaviors, Functional Knowledge and Attitudes Expected of Novice High School Counselors and Counselor Educations" Doctor's Thesis, Michigan State University, 1972.
- Vesteimark, M. & Johnson, D. Counselor Fatigue and Renewal. The School Counselor, 18 : 105 - 110, 1970.
- Walz, G.R. & Rich, V. The Impact of Information Systems on Counselor Preparation and Practice, Counselor Education and Supervision, 6 : 275 - 284, 1967.
- Weeks, T.S., Data Processing in Counselor Education, Counselor Education and Supervision, 2 : 184 - 190, 1963.

59

Weitz, Henry, "Counseling as a Function of the Counselors Personality
The Personnel and Guidance Journal, 35 : 276 - 280.

Whet Stone, Bobby D. "Personality Differences Between Selected
Counselors and Effective Teacher" The Personnel and Guidance
Journal, 43 : 886 - 890, May, 1965.

ภาคผนวก

ภาควิชาแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

๒๓ มกราคม ๒๕๖๓

สวัสดีครับ เรียนรักทุกคน

แบบสอบถามที่ท่านได้รับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของ
ผู้ให้คำปรึกษาหรือแนะแนว โดยงานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะทราบความถนัดการที่แท้จริงของ
ท่าน ว่าต้องการผู้ให้คำปรึกษาหรือแนะแนวที่มีลักษณะอย่างไร เพราะการแนะแนวเป็นบริการ
ที่จำเป็นสำหรับช่วยเหลือนักเรียนโดยเฉพาะ

คำตอบที่ได้จากท่านนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยของมหาวิทยาลัย และ
การแนะแนวในโรงเรียนของท่านด้วย

ขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

นิภา อัครการ

ผู้ศึกษาวิจัย

ภาควิชาแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

๒ มกราคม ๒๕๖๕

เรียน ผู้ที่แนะแนวที่เคารพทุกท่าน

แบบสอบถามที่ท่านได้รับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับลักษณะของ
ผู้ให้คำปรึกษาหรือแนะแนว โดยงานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย เปรียบเทียบความคาดหวังระหว่าง
ผู้ให้คำปรึกษาหรือแนะแนวกับนักวิจัย ว่ามีความต้องการคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาหรือ
แนะแนวแตกต่างกันอย่างไร

ข้าพเจ้าหวังว่า คงจะได้รับทราบกรุณาจากพี่ ๆ ทุกคน งานวิจัยที่นี้ก็จะสำเร็จ
ลงได้ ก็ด้วยความกรุณาของพี่ ๆ เท่านั้น

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นิกา อัครถาวร

ผู้ศึกษาวิจัย

คำแนะนำ

แบบสำรวจนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดความสำคัญของคุณลักษณะผู้ให้คำปรึกษาใน ๔ ด้าน คือ ด้านทัศนคติ ด้านบุคลิก ด้านการบอกออก และด้านความรู้ ซึ่งจะแบ่งลักษณะย่อยต่าง ๆ ในด้านเดียวกันย่อย ส่วนในข้อใดที่เป็นสถานะการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่คุณอาจจะประสบได้ทั่วไป

ท่านลองตอบดูซิตัวเองว่า ถ้าท่านประสบปัญหาต่อไปนี้ ท่านจะเลือกผู้ให้คำปรึกษาที่มีคุณลักษณะอย่างไรในข้อย่อย โดยวงกลมหน้าข้อย่อยแต่ละข้อที่ท่านต้องการ

๑. ในสถานการณ์ปัญหาที่สรุปได้ว่า ท่านรู้สึกอ่อนแอเสียเวลา
 - ก. คนที่ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
 - ข. คนที่เป็นมนุษย์สัมพันธ์ดี
 - ค. คนที่ปรึกษาเห็นอกเห็นใจและเข้าใจผู้อื่น
 - ง. คนที่มีความรู้ด้านจิตวิทยา
๒. สรุปได้ว่าท่านมีปัญหากับมันจนไปก่อกวนหมั่นบ่อย ๆ
 - ก. คนที่มองคนและโลกในแง่ดี
 - ข. เป็นบุคคลที่ไม่นับถือและไว้วางใจได้
 - ค. เป็นคนมีเหตุผล
 - ง. คนที่รู้กฏนิยมต่าง ๆ ของสังคม
๓. สรุปได้ว่ามีความกังวลใจเกี่ยวกับการเจ็บไข้ได้ป่วยเสมอ
 - ก. ยอมรับสภาพความเป็นจริงของชีวิต
 - ข. มีความเชื่อมั่นในตัวเอง และกลองตัว
 - ค. ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ทุกเพศ วัย และอาชีพ
 - ง. มีความรู้ด้านเทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาและแนะนำ

๔. ถ้าท่านอาศัยอยู่ในสถานที่ใดมาเรื่อย
- ก. มีความบริสุทธิ์ใจต่อเพื่อนมนุษย์
 - ข. มีความอดทน แข็งแรง สุขุมเยือกเย็น และใจดี
 - ค. เก็บความลับไว้ได้ดี
 - ง. ความรู้ของตัวกว้างขวาง
๕. ถ้าท่านมีฐานะความเป็นอยู่ไม่ดี
- ก. มีความซื่อสัตย์ และไม่ฉ้อฉล เหนียวแน่น
 - ข. มีความอดทน และยุติธรรม
 - ค. เป็นคนตรงต่อเวลา และรับผิดชอบดี
 - ง. มีความรู้ด้านอาชีพต่าง ๆ พอสมควร
๖. ถ้าท่านต้องการหางานทำ
- ก. สมองมีเหตุผลและต้องการที่จะช่วยเหลือผู้อื่น
 - ข. มีสุขภาพกายและจิตใจ
 - ค. มีปฏิภาณ และไหวพริบในการแก้ปัญหาได้ดี
 - ง. มีหลักการในการพูดและฟังที่ดี
๗. ถ้าท่านไม่มีเงินพอสำหรับการช่วยเหลือทำเป็น
- ก. มีกตัญญูสร้างสรรค์สิ่งที่ดี และให้คนอื่นได้ช่วยเหลือการปัจจุบัน
 - ข. มีความกระตือรือร้นและคล่องตัวในงาน
 - ค. พัฒนาตนเองให้ทันต่อเหตุการณ์
 - ง. ไม่ประสมการเกินไปในชีวิตมากพอสมควร
๘. ถ้าท่านต้องการเงินเพื่อใช้ในการศึกษาเล่าเรียน
- ก. ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
 - ข. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
 - ค. มีความเห็นอกเห็นใจ และเข้าใจผู้อื่น
 - ง. มีความรู้ด้านจิตวิทยา

๕. ถ้าหาได้ความกังวลเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในอนาคต
- มองคนและโลกในแง่ดี
 - เป็นบุคคลที่ไม่นับถือและไว้วางใจได้
 - เป็นคนมีเหตุผล
 - รู้คามนิยมต่าง ๆ ของสังคม
๖. ถ้าหาได้ความวิธีการที่จะเข้ากันได้กับ
- ยอมรับสภาพความเป็นจริงของชีวิต
 - มีความเชื่อมั่นในตัวเองและกลองตัว
 - ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นให้ทุกเพศ วัย และอาชีพ
 - มีความรู้ด้านเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาและแนะแนว
๗. ถ้าหาได้คอยมีโอกาสจะพบปะกับเพื่อนฝูง
- มีความจริงใจจากเพื่อนมนุษย์
 - มีอารมณ์มั่นคง สุขุมเยือกเย็น และใจดี
 - เก็บความลับไว้ได้ดี
 - มีความรอบรู้กว้างขวาง
๘. หากได้กลุ่มเพื่อนเพศตรงข้ามในสนิท
- มีความศรัทธาและเชื่อมั่นในการแนะแนว
 - มีความอดทนและยุติธรรม
 - เป็นกระตือรือร้น และรับผิดชอบดี
 - มีความรู้ความเข้าใจต่าง ๆ พอสมควร
๙. หากได้ปรับปรุงบุคลิกภาพและความคิดเห็น
- สนใจใฝ่หาและต้องการที่จะช่วยเหลือผู้อื่น
 - มีสุขภาพกายและใจดี
 - มีปฏิภาณและไหวพริบในการแก้ปัญหาได้ดี
 - มีหลักการในการพูดและฟังที่ดี

๑๔. ข้อการเสรีภาพส่วนตัว

- ก. มีความภาคภูมิใจในสิ่งที่ได้และได้ให้พัฒนาเหตุการณ์ปัจจุบัน
- ข. มีความกระตือรือร้นที่จะทำอะไรในงาน
- ค. พยายามเองให้พ้นจากเหตุการณ์
- ง. เป็นประสบการณ์ในชีวิตมากพอสมควร

๑๕. ข้อการแสดงความกล้าหาญ

- ก. ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- ข. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
- ค. มีความเห็นอกเห็นใจและเข้าใจผู้อื่น
- ง. มีความรู้ด้านจิตวิทยา

๑๖. ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

- ก. มองคนและโลกในแง่ดี
- ข. เป็นบุคคลที่ไม่นับถืออะไรว่างใจได้
- ค. เบื่อหน่ายในตนเอง
- ง. รู้ความนิยมต่าง ๆ ของสังคม

๑๗. ไม่กล้าแสดงออก

- ก. ยอมรับสภาพความเป็นจริงของชีวิต
- ข. มีความเชื่อมั่นในตัวเองและคล่องตัว
- ค. ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ทุกเพศ วัย และอาชีพ
- ง. มีความรู้ด้านเทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาและแนะแนว

๑๘. ชูตัวและทำโดยปราศจากการไตร่ตรองที่ดี

- ก. มีความจริงใจต่อเพื่อนมนุษย์
- ข. มีอารมณ์มั่นคง สุขุม เบื่อหน่าย และใจดี
- ค. เก็บความลับได้ดี
- ง. ความรู้รอบตัวกว้างขวาง

๑๘. มักแก้ปัญหาด้วยการทะเลาะวิวาทอยู่เสมอ

ก. มีความกตัญญู และเชื่อมั่นในการแนะนำ

ข. มีความอดทนและยุติธรรม

ค. เป็นคนตรงต่อเวลาและรับผิดชอบดี

ง. มีความรู้ด้านอาชีพต่าง ๆ ของตน

๑๙. มีความรู้สึกเกรงกลัวและหวาดหวั่น

ก. สวมใส่ในปัญหาและต้องการที่จะช่วยเหลือผู้อื่น

ข. มีสุขภาพกายและจิตดี

ค. มีปฏิภาณและไหวพริบในการแก้ปัญหาได้ดี

ง. มีหลักในการพูดและฟังที่ดี

๒๐. มีความกังวลอยู่ตลอดเวลา

ก. มีความคิดสร้างสรรค์ในสิ่งที่ดี และให้กำลังใจตนเองในปัจจุบัน

ข. มีความกระตือรือร้น และถ่อมตัวในงาน

ค. พัฒนาตนเองให้ทันต่อเหตุการณ์

ง. มีประสบการณ์ในชีวิตพอสมควร

๒๑. อารมณ์เสื่อง่าย

ก. ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

ข. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ค. มีความเห็นอกเห็นใจ และเข้าใจผู้อื่น

ง. มีความรู้ด้านจิตวิทยา

๒๒. ไม่กล้าที่จะพบปะผู้คนจำนวนมาก

ก. มองคนและโลกในแง่ดี

ข. เป็นบุคคลที่มั่นใจและไว้วางใจได้

ค. เป็นคนมีเหตุผล

ง. รู้กฏเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคม

๒๔. รู้สึกว่ารูปร่างไม่สวย

- ก. ยอมรับสภาพความเป็นจริงตามชีวิต
- ข. มีความเชื่อมั่นในตัวเองและกลองตัว
- ค. ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ทุกเพศ วัย และอาชีพ
- ง. มีความรู้ด้านเทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาและแนะแนว

๒๕. เหนื่อยล้าอยู่เสมอ

- ก. มีความจริงใจต่อเพื่อนมนุษย์
- ข. มีความอดทนสูง สุขุม เยือกเย็น และใจดี
- ค. เก็บความลับได้ดี
- ง. ควบคุมรอบตัวกว้างขวาง

๒๖. ไม่ค่อยกล้าที่จะตัดสินใจด้วยตนเอง

- ก. มีความทรหด และเชื่อมั่นในการแนะแนว
- ข. มีความขยันและยุติธรรม
- ค. เป็นคนางค์เวลาและรับผิดชอบ
- ง. มีความรู้ด้านอาชีพต่าง ๆ พอสมควร

๒๗. ชอบแยกตัวอยู่คนเดียว

- ก. สนใจในปัญหาและกิจการที่จะช่วยเหลือผู้อื่น
- ข. มีสุขภาพกายและจิตดี
- ค. เป็นปฏิภาณ และไหวพริบในการแก้ปัญหาได้ดี
- ง. มีหลักในการพูดและฟังที่ดี

๒๘. รู้สึกว่าเกินวันผลิตอยู่เสมอ

- ก. มีความคิดสร้างสรรค์ในสิ่งที่ดีและใหม่ให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน
- ข. มีความกระตือรือร้น และคล่องตัวในงาน
- ค. พัฒนาตนเองให้ทันต่อเหตุการณ์
- ง. เป็นประสมการณ์ในชีวิตมากพอสมควร

๒๕. มีความกังวลเกี่ยวกับสมาชิกในบ้าน

- ก. ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- ข. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- ค. มีความเห็นอกเห็นใจและเข้าใจผู้อื่น
- ง. มีความรู้ทางจิตวิทยา

๓๐. สภาหมู่บ้านได้กระเป๋ยบเรียบร้อย

- ก. ของคนและโลกในแง่ดี
- ข. เป็นบุคคลที่หน้าหนักอึ้ง และใจกว้างใจโต
- ค. เป็นคนมีเหตุผล
- ง. รู้ค่านิยมทาง ๆ ของสังคม

๓๑. ชีวิตภายในบ้านไม่มีความสุข

- ก. ยอมรับสภาพความเป็นจริงของชีวิต
- ข. มีความเชื่อมั่นในตัวเองและคคองตัว
- ค. ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ทุกเพศ วัย และอาชีพ
- ง. มีความรู้ทางเทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการได้ทำปริญาและแนะแนว

๓๒. ใคร่ครวญว่าจะแก้ไขปัญหามันอย่างไร

- ก. มีความจริงใจเพื่อตนเอง
- ข. ขอรบด้นมอง สุ่มๆ เยื้องเหี้ยน และใจดี
- ค. เก็บกวาดจับใจดี
- ง. ความรู้รอบตัวกว้างขวาง

๓๓. รู้สึกว่าตัวเองไม่เหมือนสมาชิกภายในบ้าน

- ก. มีความศรัทธา และเชื่อมั่นในการแนะแนว
- ข. มีความอดทน และยุติธรรม
- ค. เป็นคนตรงต่อเวลาและรับผิดชอบ
- ง. มีความรู้ทางอาชีพต่าง ๆ พอสมควร

๓๔. ชาดกนุทรรพ์ในการ เกรียมตัว เชื่อมีกรรมกรว
- ก. สนใจในปัญหาและต้องการที่จะช่วยเหลือผู้อื่น
 - ข. มีสุขภาพกายและจิตดี
 - ค. ยึดถือ และไหวพริบในการแก้ปัญหาได้ดี
 - ง. มีเจตนาในการพูดและฟังที่ดี
๓๕. ไม่ยอมพลีกับคนที่กรรมกรวไม่ให้เข้า
- ก. มีความคิดสร้างสรรค์ในสิ่งที่ทำ และได้เห็นคุณค่าเหตุการณ์ปัจจุบัน
 - ข. มีความกระตือรือร้นและครองตัวในงาน
 - ค. จัดงานเองได้เห็นคุณค่าการ
 - ง. มีประสบการณ์ในเชิงวิพากษ์วิจารณ์
๓๖. ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการมีกรรมกร
- ก. ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
 - ข. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
 - ค. มีความเห็นอกเห็นใจและเข้าใจผู้อื่น
 - ง. มีความรู้ด้านจิตวิทยา
๓๗. กังวลใจเกี่ยวกับเพศตรงข้าม
- ก. ของคนและโลกในแง่ดี
 - ข. เป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้
 - ค. เป็นคนมีเหตุผล
 - ง. รู้ค่านิยมต่าง ๆ ของสังคม
๓๘. ต้องการความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาที่ถูกต้อง
- ก. ยอมรับสภาพความเป็นจริงของชีวิต
 - ข. มีความเชื่อมั่นในตัวเองและคล่องตัว
 - ค. ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ทุกเพศ วัย และอาชีพ
 - ง. มีความรู้ทางเทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาและแนะแนว

๓๔. ไบโชนี จีในเรื่องเพศ

- ก. มีความจริงใจต่อเพื่อนมนุษย์
- ข. มีอารมณ์มั่นคง สุขุม เยือกเย็น และใจดี
- ค. เก็บความลับไว้ดี
- ง. ความรุ่มรวยกว้างขวาง

๔๐. มีความซื่อสัตย์ในเรื่องความเชื่อทางศาสนา

- ก. มีความศรัทธา และเชื่อมั่นในการแนะนำ
- ข. มีความอดทนและยุติธรรม
- ค. เป็นคนตรงต่อเวลาและรับผิดชอบดี
- ง. มีความรู้ความเข้าใจที่กว้าง ๆ พอสมควร

๔๑. รู้สึกว่าตนเองมีความเชื่อแตกต่างจากสมาชิกในครอบครัว

- ก. สนใจในปัญหาและกองการที่จะช่วยเหลือผู้อื่น
- ข. มีสุขภาพกายและจิตดี
- ค. เป็นผู้นำและให้พรหมในการแก้ปัญหาได้
- ง. มีหลักในการพูดและฟังที่ดี

๔๒. ไบโชนี จีที่จะกล่าวยกย่องเกี่ยวกับเรื่องความเชื่อทางศาสนา

- ก. มีความเกิดสร้างสรรคในสิ่งที่ดีและใหม่ให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน
- ข. มีความกระตือรือร้นและคล่องตัวในงาน
- ค. พัฒนาตนเองให้ทันต่อเหตุการณ์
- ง. มีประสบการณ์ในชีวิตมากพอสมควร

๔๓. ขาดข้อมูลในการเลือกอาชีพ

- ก. ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- ข. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- ค. มีความเห็นอกเห็นใจและเข้าใจผู้อื่น
- ง. มีความรู้ด้านจิตวิทยา

๔๔. ก้องการทราบความเท็จของตนเอง

- ก. มองคนและโลกไม่แง่ดี
- ข. เป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือ และไว้วางใจได้
- ค. เป็นคนใจดี
- ง. ฐานะยากจน ทุพพลภาพ

๔๕. อดทนอดกลั้นเมื่อไปประชุมอาชีพ

- ก. ยอมรับสภาพความเป็นจริงของชีวิต
- ข. มีความเชื่อมั่นในตัวเองและกลองตัว
- ค. ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ทุกเพศ วัย และอาชีพ
- ง. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพที่เลือกศึกษาและประกอบอาชีพ

๔๖. ต้องการคำแนะนำหลังจากสำเร็จการศึกษา

- ก. มีความหวังใจต่อเพื่อนสมัย
- ข. มีความอดทน สุขุม เยือกเย็น และใจดี
- ค. เก็บความลับได้ดี
- ง. ความรู้รอบตัวกว้างขวาง

๔๗. ไม่นับใจว่าตนเองจะมีความสามารถในอาชีพที่ตนเข้าไปทำ

- ก. มีความกระตือรือร้น และเชื่อมั่นในการประกอบอาชีพ
- ข. มีความอดทนและยุติธรรม
- ค. เป็นคนตรงต่อเวลาและรับผิดชอบดี
- ง. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพที่เลือกศึกษา

๔๘. ต้องการหารายได้เก็บเงินจากการทำในพิเศษ

- ก. สนใจปัญหาและต้องการที่จะช่วยเหลือผู้อื่น
- ข. มีสุขภาพกายและจิตดี
- ค. มีปฏิภาณและไหวพริบในการแก้ปัญหาได้ดี
- ง. มีหลักในการพูดและฟังที่ดี

๔๔. กล่าวหาะทางานทำไมได้

- ก. มีความคิดสร้างสรรค์สิ่งที่ดีและใหม่ให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน
- ข. มีความกระตือรือร้นและก่องตัวในงาน
- ค. พัฒนาตนเองให้ทันต่อเหตุการณ์
- ง. มีประสิทธิภาพในวิวิทาภกพอสขกวร

กรุณาชี้แจงเครื่องหมาย X ลงในข้อความที่ตรงกับตัวท่าน

เพศ ชาย

เพศ หญิง